

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФРАКЦИЯСИНING РАСМИЙ БАЁНОТИ

Янги тахрирдаги Конституциямизда Ўзбекистон ўзини суверен, демократик, ҳуқуқий ва дунёвий давлат билан бир қаторда ижтимоий давлат, деб эълон қилди. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари, шу жумладан, ижтимоий ҳуқуқларни таъминлаш борасида мутлақо янги механизмлар жорий этилди.

Партиямиз ижтимоий ҳимоя тизими кафолатларининг Конституция даражасида мустақамланишини тарихий

ютуқ сифатида баҳолайди.

Бу шубҳасиз, Халқ демократик партиясининг мамлакатда ижтимоий адолат, тенглик ва ижтимоий бирдамлик мезонларига мос келадиган демократик ижтимоий давлат барпо этиш мақсадлари билан чамбарчас мувофиқ эканлигини эътироф этади.

► (Давоми 2-бетда)

15 МАЙ – ХАЛҚАРО ОИЛА КУНИ

ҲАЁТНИНГ БЕБАҲО МАКТАБИ

Бугун дунё ўзгармоқда, авлодлар алмашинувиға мос равишда қарашлар, тутумлар, яшаш мезонлари ҳам янги маъно-мазмун касб этиб борапти. Иқтисодий, сиёсий, ижтимоий-маънавий, табиий-экологик омил ва таҳдидлар инсонлар руҳиятида ўзгаришлар содир этмоқда. Худди шундай, оила ва оилавий қадриятларга бўлган муносабатда ҳам бундай силсилани кузатиш мумкин. Айни пайтда кўплаб ривожланган давлатларда кузатилаётган демографик таназзулнинг бир уч оила аталмиш жамиятнинг муҳим бўғинига нисбатан инсонлардаги, айниқса, ёшлардаги беписанд ёндашувга бориб тақалмоқда, десак янглишмаймиз.

► (Давоми 5-бетда)

СИЁСИЙ ПУЛЬС: МУНОСАБАТ

ТИББИЙ ХИЗМАТДА ЯНГИ СИФАТ ЎЗГАРИШЛАРИ

Шундай соҳалар борки, уларда рўй берадиган кичкина ўзгариш ҳам ҳеч биримизни бефарқ қолдирмайди. Ҳар бир янгилик, ҳар бир ташаббусда, энг аввало, халқ манфаати устуворлик касб этади. Давлатнинг ижтимоийлик даражаси, жамиятнинг инсонпарварлиги ўша соҳалар ривожда яққол намоён бўлади. Соғлиқни сақлаш шулар жумласидан.

► (Давоми 3-бетда)

МАҚСАД — ИСТИҚБОЛЛИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ

Мамлакатлар тараққиётини белгиловчи омиллар жуда кўп. Шундай омилларнинг энг асосийларидан бири – илм-фаннинг ривожланганлик даражасидир. Илм инсонни, инсон жамиятни юксалтиради, ҳаётни фаровонлаштиради.

Утган оғир ва машаққатли йиллар ҳар томонлама етуқ ва юксак малакага эга мутахассислар авлодини шакллантирмасдан, буюк келажакни қуриш мумкин эмаслигини тасдиқлади.

► (Давоми 3-бетда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФРАКЦИЯСИНИНГ РАСМИЙ БАЁНОТИ

► (Давоми. Боши 1-бетда)

Сўл қанот партия сифатида фаолиятимиз давомида ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларнинг ҳаётий эҳтиёжлари билан боглиқ масалаларни ҳал этиш, ижтимоий тафавутларни камайтириш, муҳтожларга ёрдам бериш, аҳолини кафолатли даромад манбаи билан таъминлаш бўйича чоралар кўришда фаол қатнашиб келмоқдамиз.

Қонунчилик палатаси фаолиятини чуқур таҳлил қилиш, унинг ишини кузатиш ва ҳолис баҳолаш ҳамда электорат фикрини инobatга олган ҳолда партия ўтган даврдаги фаолияти натижалари, сайловолди платформаси ва ҳукумат дастури йўналишлари таҳлили асосида ўз сиёсий позициясини шакллантирди.

Ўнг партиялар ўз дастурий мақсад ва вазифаларининг яқинлигидан келиб чиққан ҳолда парламентдаги кўпчилик – “Тараққиёт блоки”ни тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Биз мазкур блокнинг тузилишига эътироз билдирмаган ҳолда унинг устувор вазифалари, шунингдек, ҳукумат дастури ва фаолиятининг айрим йўналишларига қўшила олмаймиз.

Хусусан:

- иқтисодиётда давлат иштироки, стратегик аҳамиятга эга компаниялар устидан давлат назоратини сақлаб қолишга эътиборнинг камлиги, уларни хусусийлаштириш қонун даражасида тақиқланмаганлиги;
- рақобатбардош ва бозор механизмлари орқали бошқариладиган пенсия тизимига ўтиш заруриятининг мавжудлиги

- коммунал тўловлари (газ, электр ва бошқалар) масаласида ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолини қўллаб-қувватлашнинг истикболга мўлжалланган аниқ стратегияси ишлаб чиқилмаганлиги;
- улушдорлик асосида уй-жой қуриш бўйича фуқаролар улушларини ҳимоя қилиш ва кафолатлаш тизимининг ҳанузга қадар яратилмаганлиги;
- аҳолининг даромадига қараб табақалаштирилган солиқ тизими жорий этилмаганлиги (кўп маблағ топган, кўп тўлаши лозим тамойилини қўллаш керак), шу жумладан, қимматбаҳо мол-мулк учун солиқнинг (ҳашамат солиғи) жорий этилмаганлиги;

- фармацевтика соҳасида давлат назорати сустигли, маҳаллий ва хорижий дори воситалари учун энг юқори чекланган нархлар белгиланмаганлиги, шу жумладан, дори воситаларининг рекламаси тақиқланмаганлиги каби бир қатор масалалар партиямиз электорати манфаатларига зид, деб ҳисоблаймиз.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида бошқа сўл партиялар, социал-демократия ғоялари тарафдорлари билан биргаликда ташаббус қилинган парламентдаги муҳолифатнинг кафолатланган ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратилган қонун лойиҳаси қабул қилинди.

Мазкур қонун ўзини парламентдаги муҳолифат деб эълон қилган сиёсий партия фракцияси учун кенгайтирилаётган ҳуқуқ ва имкониятлардан тўлақонли фойдаланишни кафолатлайди.

Қонунчиликка мувофиқ ҳукуматнинг тутган йўли ва дастурига ёки унинг айрим йўналишларига қўшилмайдиган сиёсий партиялар фракциялари ўзларини муҳолифат деб эълон қилиши мумкин.

“

ЎНГ ПАРТИЯЛАР ЎЗ
ДАСТУРИЙ МАҚСАД
ВА ВАЗИФАЛАРИНИНГ
ЯҚИНЛИГИДАН КЕЛИБ
ЧИҚҚАН ҲОЛДА
ПАРЛАМЕНТДАГИ КЎПЧИЛИК
– “ТАРАҚҚИЁТ БЛОКИ”НИ
ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОР
ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР. БИЗ
МАЗКУР БЛОКНИНГ
ТУЗИЛИШИГА ЭЪТИРОЗ
БИЛДИРМАГАН ҲОЛДА УНИНГ
УСТУВОР ВАЗИФАЛАРИ,
ШУНИНГДЕК, ҲУКУМАТ
ДАСТУРИ ВА ФАОЛИЯТИНИНГ
АЙРИМ ЙЎНАЛИШЛАРИГА
ҚЎШИЛА ОЛМАЙМИЗ.

Шу боис, партиямиз электорати овозини парламент ва ҳукуматга етказиш, уларнинг манфаатларини самарали ҳимоя қилиш, мамлакатда кучли ижтимоий сиёсат юритишни давом эттириш учун Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Халқ демократик партияси фракцияси ўзини парламентдаги муҳолифат фракцияси, деб эълон қилади.

Парламентдаги муҳолифат фракцияси сифатида қуйидаги вазифаларни амалга оширишни муҳим деб ҳисоблаймиз:

- қонун лойиҳалари ва парламент муҳокамасидаги долзарб масалалар бўйича ўз сайловолди дастуримиз мақсадларидан келиб чиққан ҳолда қатъий сиёсий позициямизни билдириб бориш;

- ҳукумат ва парламентдаги кўпчиликнинг таклиф ҳамда ташаббусларини танқидий кўриб бориш, улар юзасидан ўз муносабатларимизни билдириб бориш;

- ҳукумат ва парламентдаги кўпчилик томонидан парламентга киритилган қонун лойиҳалари бўйича зарур деб кўрилган ҳолда муқобил қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва киритиб бориш;
- иқтисодий ва ижтимоий масалалар бўйича ҳукумат ҳаракат дастури ижросини танқидий баҳолаш ва ўз нуқтаи назаримизни билдириш;

- парламент назорати воситаларидан самарали фойдаланиш, шу жумладан, қабул қилинган қонунларнинг ҳукумат томонидан сўзсиз ижро этилиши, қонун лойиҳаларининг парламентга ўз вақтида ва сифатли киритилиши, қонунлар ижроси учун зарур бўлган қонун ости ҳужжатларининг ўз вақтида қабул қилинишини таъминлаш устидан таъсирчан назорат олиб бориш.

Биз, Халқ демократик партияси фракцияси ижтимоий ҳимоя, ижтимоий тенглик ва ижтимоий бирдамлик тамойилларини юзага чиқариш орқали Ўзбекистон ижтимоий давлат тамойилини амалга оширишда сайловчиларимиз манфаатларини биринчи ўринга қўямиз ва мамлакатнинг барқарор ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ҳамда аҳолимиз фаровонлигини таъминлаш йўлида барча саъй-ҳаракатларимизни бундан буён ҳам сафарбар қилишда давом этамиз.

Фирдавс ШАРИПОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Бугун социал-демократия ғоялари тарафдорлари бўлган сўл партияларнинг биргаликдаги ташаббуслари билан парламентдаги муҳолифатнинг кафолатланган ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратилган қонун қабул қилинди.

Мазкур қонун ўзини парламентдаги муҳолифат деб эълон қилган сиёсий партия фракцияси учун кенгайтирилаётган ҳуқуқ ва имкониятлардан тўлақонли

Қизилгул ҚОСИМОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Партиямиз мамлакатда ижтимоий адолат, тенглик ва ижтимоий бирдамлик мезонларига мос келадиган демократик ижтимоий давлат барпо этишни ўз бош мақсади, деб билади. Яқинда ЎзЛиДеП ва “Миллий

Анваржон НУРМАТОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Дунё парламентларида кейинги вақтларда бир тенденция яққол кўзга ташланмоқда. Ўнг ва сўл партиялар ўртасидаги ғоя ва таклифлар кураши кескинлашмоқда.

Парламентимизда ҳам депутатлар, партиялар фракциялари ўртасидаги баҳс-мунозаралар, фикрлар хилма-хиллиги ва турли қарашлар тўқнашуви тобора фаоллашиб бормоқда.

Дилбар МАМАДЖАНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Халқ демократик партияси сўл партия сифатида ҳар бир қонун лойиҳасини ижтимоий ҳимоя, ҳуқуқлар ва имкониятлар тенглиги нуқтаи назаридан кўриб чиқиб, ўз таклифларини билдириб келмоқда. Афсуски, бизнинг позициямизни бошқа ўнг партиялар фракциялари

фойдаланишни кафолатлайди. Хусусан, қонунга асосан парламентдаги муҳолифатнинг кафолатланган ҳуқуқлари сони 3 тадан 6 тага ошди.

Шу боис партиямиз электорати овозини парламент ва ҳукуматга етказиш, уларнинг манфаатларини самарали ҳимоя қилиш, мамлакатда кучли ижтимоий сиёсат юритишни давом эттириш учун Қонунчилик палатасидаги Халқ демократик партияси фракцияси ўзини парламентдаги муҳолифат фракцияси деб эълон қилди.

Қуни кеча икки ўнг партиянинг “Тараққиёт блоки”га бирлашиши парламентдаги мавжуд кучлар мувозанатини бузган эди. Блок томонидан эълон қилинган дастурий устуворликлар, мақсад ва вазифалар биз социал-демократия ғояларини илгари сурувчи партиянинг дастурий мақсадларига тўғри келмайди.

Биз, парламентдаги муҳолифат фракцияси сифатида қонун лойиҳаларини танқидий кўриб чиқиш, муқобил таклифлар киритиш ва ҳукумат фаолияти устидан парламент назоратини кучайтириш каби янги ваколатларга эга бўлдик.

Бу бизга мамлакатнинг барқарор ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ҳамда аҳолимиз фаровонлигини таъминлаш борасидаги дастурий мақсадларимизни янада кенгрок ифода этишга замин яратади.

тиклиниш” ДП томонидан “Тараққиёт блоки” тузилди.

Биз бу блок ва ҳукумат дастури ва фаолиятининг айрим йўналишларига қўшилмаймиз.

Биз партиямизнинг дастурий мақсад ва вазифалари, сиёсий қарашлари ҳамда социал-демократия ғояларидан келиб чиқиб, “Тараққиёт блоки” ва ҳукумат дастуридаги бир қатор масалаларни партиямиз электорати манфаатларига зид, деб ҳисоблаймиз.

Хусусан, фармацевтика соҳасида давлат назоратининг сустигли, маҳаллий ва хорижий дори воситалари учун энг юқори чекланган нархлар белгиланмаганлиги, шунингдек, дори воситалари рекламасининг тақиқланмаганлиги партиямиз электорати манфаатларини тўлиқ ифода этмайди.

Биз бу масалада парламентдаги кўпчилик ва ҳукумат керакли чораларни кўриши зарур, деб ҳисоблаймиз. Бу масалани ҳал қилишда келгусида қонунчиликда берилган ҳуқуқлар ва парламент назорати воситаларидан самарали фойдаланишни мақсад қилганмиз.

Хусусан, блокнинг иқтисодий ва ижтимоий масалалар бўйича ҳукумат дастурини тўлиқ қўллаб-қувватлаши, иқтисодиётда давлат иштирокини қисқартириш, хусусий сектор иштирокини кенгайтириш каби кескин либераллаштириш сиёсати бизнинг дастурий мақсадларимизга тўғри келмайди.

Биз сўл қанот партия сифатида ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларнинг ҳаётий эҳтиёжлари билан боглиқ масалаларни ҳал этиш, ижтимоий тафавутларни камайтириш, муҳтожларга ёрдам бериш, аҳолини кафолатли даромад манбаи билан таъминлаш бўйича зарур чоралар кўришни лозим, деб ҳисоблаймиз.

Хусусан, пенсия тизимини замон билан ҳамнафас ислоҳ қилиш, коммунал тўловлари масаласида ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолини қўллаб-қувватлаш, фуқароларни уй-жой билан таъминлаш ва уларнинг маблағларини ҳимоя қилиш олдимизда турган долзарб вазифалардир.

Биз ушбу масалаларда ҳукумат ҳаракат дастури ижросини танқидий баҳолаймиз ва ўз нуқтаи назаримизни, албатта билдириб борамиз, қонунчиликда берилган ҳуқуқлардан фойдаланган ҳолда муқобил қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда фаол иштирок этишни мақсад қилганмиз.

доим ҳам қўллаб-қувватламайди. Яқинда ўтказилган таҳлилларимиз шунини кўрсатдики, 8 та қонун лойиҳаси бўйича киритган 20 дан ортиқ таклифимиз етарли эътиборга олинмаган. Шунингдек, қонун лойиҳалари юзасидан кўтарган муҳим саволларимиз ҳам жавобсиз қолиб келмоқда.

Бугун қабул қилинган, парламентдаги муҳолиф фракцияларга қўшимча ҳуқуқлар берувчи қонун лойиҳаси айнан шу масалаларни ҳал этишга ёрдам беради. Эндиликда фракциямиз парламентдаги муҳолифат фракцияси сифатида қонун лойиҳасининг иккинчи ўқишигача муқобил тахририни киритиш ҳуқуқига эга ҳам бўлади. Бу ҳуқуқ электоратимиз манфаатларини тўлақонли ифода этиш имконини беради.

Бизнинг блок ва ҳукумат дастурига қарама-қарши позицияда туришимиз парламентда соғлом сиёсий рақобат, баҳс-мунозара, фикрлар хилма-хиллиги ва турли қарашлар тўқнашувини юзага келтиради. Бу эса қонун ижодкорлиги сифатини оширишга, пухта ва халқ манфаатларига мос қарорлар қабул қилинишига хизмат қилади, деб ўйлайман.

СИЁСИЙ ПУЛЬС: МУНОСАБАТ

ТИББИЙ ХИЗМАТДА ЯНГИ СИФАТ ЎЗГАРИШЛАРИ

Шундай соҳалар борки, уларда рўй берадиган кичкина ўзгариш ҳам ҳеч биримизни бефарқ қолдирмайди. Ҳар бир янгилик, ҳар бир ташаббусда, энг аввало, халқ манфаати устуворлик касб этади. Давлатнинг ижтимоийлик даражаси, жамиятнинг инсонпарварлиги ўша соҳалар ривожига яққол намоён бўлади. Соғлиқни сақлаш шулар жумласидан.

Мамлакатимизда сифатли ва замонавий тиббий хизматни аҳолига яқинлаштириш мақсадида соғлиқни сақлашни трансформация қилиш жараёни тобора жадал суръатга кирмоқда. Сўнгги етти йилда соҳадаги ислохотлар учун бюджетдан ажратилаётган маблағ олти карра оширилди. Худудлардаги шифохоналар моддий-техник жиҳатдан янгиланди. Ҳозирга қадар тизимнинг бирламчи бўғинида ўнга яқин турдаги скрининг текширувлари йўлга қўйилгани, ихтисослашган тиббий хизматда диагностика усуллари 500 тадан, даволаш усуллари эса 800 тадан ошгани, илгари фақат пойтахтда бажарилган 400 дан ортиқ юқори технологик амалиёт вилоят ва туманларда ўтказилаётгани бунинг ёрқин натижаси.

Дарҳақиқат, бугунги кунда бирламчи бўғинда профилактика ҳамда ташхис қўйиш, даволаш ишлари мутлақо янги ёндашувлар асосида ривожланиб бораётир. Бирламчи тиббий хизматнинг давр талабларига мос равишда яхшиланиши ихтисослашган тиббиёт марказларига ва стационарларга муружаатларнинг, тез тиббий ёрдамга чакриқларнинг сезиларли камайишига олиб келади. Одамларнинг бирламчи бўғинга ишончи, интилиши ортади.

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 7 май куни тиббиётнинг бирламчи бўғини ва ихтисослашган муассасаларда хизматлар сифатини ошириш, шунингдек, дори истеъмолини тартибга солиш ҳамда тиббий таълимни такомиллаштириш бўйича устувор вазифалар юзасидан ўтказилган видеоселектор йиғилишида соҳадаги ютуқлар билан бир қаторда мавжуд муаммоларга кенг урғу берилди. Уларнинг ечими ўлароқ ҳаётий тақлифлар илгари сурилди.

Айтиб ўтилганидек, юртимизда ҳар ўн минг аҳолига 29 нафар шифокор тўғри келади. Бу рақам АҚШ, Буюк Британия, Финляндиядаги билан бир хил, Туркия ва Канададагидан эса кўп. Лекин иш самарадорлиги, даволаш сифати ҳақида мақтаниб бўлмаслиги ҳам бор гап. Масалан, маҳаллада бирламчи бўғин тўғри ишлагани учун туманларда касалланиш ва уларнинг оғир асоратлари камаймаяпти. Юқумли бўлмаган касалликлар мамлакатимиз иқтисодиётига ҳар йили 1 миллиард доллар атрофида зарар келтирляпти.

Тез тиббий ёрдамдаги жами чақирувларнинг тўртдан бири сурункали касаллиги бор беморларга тўғри келаётир. Вилоят ва туман шифохоналарида ходимлар сони, ўринлар, маблағлар тўғри тақсимланмаган.

“Тиббий сўғурта” тизимини жорий қилиш йилдан-йилга сурилиб келаётгани, шифо масканларида навбат ва хизматларни

рақамлаштириш ҳам тўлиқ ишга тушмагани таассуфли.

Танқидий-таҳлилий руҳда ўтган йиғилишда соғлиқни сақлашнинг бирламчи бўғинида иш сифатини яхшилаш, касалликларнинг олдини олиш, тиббиёт ходимларини тайёрлаш тизимини янги босқичга кўтариш чора-тадбирлари муҳокама қилинди. Аҳоли қамрови, касалликлар тахлили ва муружаатлар туридан келиб чиқиб, янгича иш тартиби белгиланди.

Бунда бирламчи бўғин ислох қилиниб, тиббиёт бригадаси ҳамда унга бириктирилган аҳоли ўртасида икки томонлама шартнома тузилади. Аҳоли учун оилавий шифокорни эркин танлаш имконияти яратилади. Шифокор ва ҳамширалар фақат тўлиқ ставкада ишлайди. Поликлиникада акушер-гинекологлар сони 2 баробар кўпайтирилади. Ҳар 3 минг нафар бола учун биттадан педиатр штати янгидан қўшилади. Туманлардаги шифокорлик пунктлари ва оилавий поликлиникалар фаолияти қамров жиҳатидан мақбуллаштирилади. Марказий поликлиника эса туман шифохонасининг маслаҳат-диагностика бўлимига айлантирилиб, тор соҳа мутахассислари шу ерда ишлайди.

Сир эмас, тиббиёт ходимларининг, айниқса, бирламчи бўғинда хизмат кўрсатаётганларнинг ойлик маоши камлиги ва бу уларнинг ишга бўлган иштиёқи ҳамда сифатига таъсир кўрсатиши ҳақида кўплаб эътирозлар қўлоққа қалинар эди. Энди бундай бўлмайди! Яъни, поликлиникаларда оилавий шифокорнинг базавий ойлик маоши 500 доллар, ҳамшираники 300 доллар эквиваленти миқдорида белгиланиши, агар улар малака сертификатини олса, изланса, сидқидилдан ишласа, яна шунча устама тўланиши маълум қилинди. Бирламчи бўғин шифокори ва ҳамширалари маҳаллада юриб, сурункали беморларни касаллик билан яшаш ва уни бошқаришга ўргатса, онкология, диабет, инсулт, инфаркт каби хасталикларни эрта аниқлаб, оғир асоратларнинг олдини олса, маоши янада ошади.

Борди-ю маҳаллада инфаркт, инсулт, оналар ва болаларнинг эрта ўлими, сурункали касаллик туфайли ортирилган ногиронлик бўлса, буларга фавқулудда ҳолат, деб қаралади. Табиийки, оилавий шифокор ва ҳамшираларнинг масъулияти ошишига туртки беради.

Йиғилишда ногиронлиқни белгилашда шифокорлик-маслаҳат комиссиялари деган коррупцион тизимдан тўлиқ воз кечилиши, бу иш оилавий шифокор расмийлаштирган ҳужжат асосида тиббий-ижтимоий экспертиза комиссияси томонидан амалга оширилиши қайд этилди.

Шунингдек, соҳа мутасаддилари ва вилоят ҳокимлигари “Тиббиётда 90 кунлик ўзгаришлар” дастури асосида шифо

масканларида кутиш жойлари ҳамда йўлакларни тартибга келтириш, тозалик ва маданиятни ошириш топириги берилди. Таълим ва барча ижтимоий муассасаларда “Тоза қўллар” дастури татбиқ этилиб, санитар-гигиена шароити яхшиланиши учун барча чоралар кўрилади.

Жамиятимиздаги оғриқли муаммолардан саналган болалар саратонига қарши курашиш бўйича беш йиллик дастур ишлаб чиқиши, бунга камида 110 млн доллар йўналтирилиши таъкидланди. Чунки, ўрганишларга кўра, юртимизда бундай касалликларнинг 75 фоизи сўнгги босқичларда аниқланаяпти. Оқибатда қанча болалар ёруғ оламни эрта тарк этишидек аянчли ҳолатлар кузатишмоқда.

Муқаддас УРАЗАЛИЕВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

–Миллат генофондини сақлаш, халқимизнинг соғлом ва узок умр кечиришини таъминлаш мамлакатимиз ижтимоий сиёсатининг стратегик йўналишларидан бири. Бу йўлда соғлиқни сақлаш тизими тубдан такомиллаштирилмоқда. Ўтган ҳафтада айни мавзуда ташкил қилинган видеоселектор йиғилишида соҳани янада ривожлантириш, хусусан, бирламчи тиббий-санитария ёрдами хизматларида сифат ўзгаришларини амалга оширишга оид салмоқли тақлифлар билдирилди. Йиғилишда ҳам дори истеъмолини тартибга солиш масаласига ҳам диққат қаратилгани кўнгилдаги гап бўлди.

Ростдан ҳам, бу хозирги пайтда жамиятимизда тобора долзарб тус олаётган муаммо. Афсуски, халқимизнинг дори воситаларидан фойдаланиш маданиятини юқори даражада, деб мақтана олмаймиз.

Ривожланган давлатлар “далилларга асосланган тиббиёт”га таяниб, кенг миқёсда ўтказилган клиник тадқиқотлар орқали самарадорлиги ва хавфсизлиги аниқ дорилардан фойдаланади. Юртимизда эса самарадорлиги исботланмаган дориларнинг импортдаги улуши 42 фоиз экани айтилди. Шифокорлар уларни ҳамон тавсия этаётгани сабабли аҳоли истеъмол қилаётгани

ачинарли. Бундан халқимизнинг соғлиғи ҳам, чўнтағи ҳам зарар кўрмоқда.

Шу боис халқаро манбаларда “самарасиз ёки самараси ўрганилмаган” деб топилган воситаларни клиник протоколлардан чиқариш вазифаси қўйилди.

Барча тиббиёт муассасалари, биринчи навбатда, болалар шифохоналарида антибиотикларни асосли қўллаш бўйича тафтиш ўтказиш топириги берилди. Бундан шундай хулосага келиш мумкинки, мамлакатимизда эндиликда фармацевтика бозори қатъий тартибга солинади.

Йиғилишда тиббий таълим тизимидаги муаммолар тилга олинди. Зотан, бугун мазкур йўналишда олий таълимни тамомлаб, меҳнат бозорига кириб келаётган ёш кадрларга жамиятимизда умид ва ишонч ҳисси у қадар юқори эмас. Ва бунинг ўзига яраша сабаблари бор.

Маълумотларга кўра, сўнгги етти йилда тиббиёт йўналишларига қабул кўпайиб, йилига 25 минг талаба ўқишга кираяпти. Уларнинг 40 фоизи хусусий олийгоҳларда ўқимоқда. Лекин бу соҳада билим ва кўникмаларни баҳоловчи шаффоф тизим йўқлиги давлатимиз раҳбари томонидан танқид қилинди.

Муаммонинг ечими сифатида эндиликда тиббиёт олийгоҳлари ва техникум битирувчиларининг замонавий диагностика ва даволаш усулларини ўзлаштириши шаффоф тизим асосида алоҳида баҳоланадиган бўлди. Бунинг учун Тиббиёт соҳасини баҳолаш миллий маркази ташкил қилиниши, мазкур тизим ҳозирда ишляётган шифокор ва ҳамшираларга ҳам татбиқ этилиши соҳада фақат ва фақат билимли, тажрибали, масъулиятли ходимлар фаолият юритишига замин яратади.

Мамлакатимизда соғлиқни сақлашнинг рақобатбардошлигини ошириш, халқ саломатлиги йўлида залворли ҳамда шарафли вазифалар ижроси, сўзсиз, малакали тиббий кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ишларини шу йўсунда такомиллаштириб боришни тақозо этади.

Фарида МАҲҚАМОВА, “Ўзбекистон овози” муҳбири.

МАҚСАД — ИСТИҚБОЛЛИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ

Мамлакатлар тараққиётини белгилувчи омиллар жуда кўп. Шундай омилларнинг энг асосийларидан бири – илм-фаннинг ривожланганлик даражасидир. Илм инсонни, инсон жамиятни юксалтиради, ҳаётни фаровонлаштиради. Ўтган оғир ва машаққатли йиллар ҳар томонлама етуқ ва юксак малакага эга мутахассислар авлодини шакллантирмасдан, буюк келажакни қуриш мумкин эмаслигини тасдиқлади.

Шу боисдан кейинги йилларда мамлакатимизда таълим соҳасида туб ислохотлар ўтказилмоқда. Ислохотларнинг самарасини биз статистик рақамларда ҳам қўришимиз мумкин. Жумладан, 2016 йилда жами 77 та олий таълим муассасасида 279 674 нафар талаба тахсил олган. Бу олий таълимнинг қамров даражаси 10 фоизга ҳам етмаганини кўрсатади. Бугунги кунда эса олий таълимга қамров 42 фоиздан ошган. Биргина 2024-2025 ўқув йилида 186 мингдан ортиқ абитуриент бакалаврият таълим йўналишларига қабул қилинди. Айни ўқув йилида магистратура йўналишларига 17 500 нафар магистрант қабул қилинган.

Қайд этиб ўтиш лозимки, соҳадаги ислохотлар занжири ақин келажақда бундан ҳам катта марраларни забт этишга қаратилган. Хусусан, “Ўзбекистон – 2030” стратегиясида ёшларни олий таълим билан қамраб олиш

даражасини камида 50 фоизга етказиш кўзда тутилган.

Давлатимиз раҳбарига 5 май куни тақдим этилган истиқболли кадрларни мақсадли тайёрлаш ва мутахассисларнинг хорижда таълим олишини қўллаб-қувватлашга оид тақлифлар ҳам мазкур соҳада олиб борилаётган изчил ислохотларнинг узвий давоми, десак муболага бўлмайди.

Бир сўз билан айтганда, мамлакатимизда ҳар бир соҳани ривожлантиришда кадрлар масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ёшларнинг ўқиши, мутахассисларнинг тажриба ошириши давлат томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

Келтирилишича, “Эл-юрт умиди” жамғармаси томонидан 2 минг 225 нафар стипендиатлар 45 га яқин давлатга ўқишга юборилиб, бюджетдан жами 1,5 триллион сўм йўналтирилган. Ҳозиргача уларнинг 1 минг 400 нафари Ўзбекистонга қайтиб, иқтисодиёт тармоқларида, таълим, фан, тиббиёт ва давлат бошқарувида ишламоқда. Бугунги кунда 748 нафар стипендиатлар “ТОП-300” таликдаги нуфузли университетларда таълим оляпти.

Энди бундай ишлар қўламини янада кенгайтириш мақсадида мазкур фондни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Истиқболли кадрларни тайёрлаш бўйича “Эл-юрт умиди” жамғармаси этиб, Давлат бошқаруви академиясини Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат сиёсати ва бошқаруви академияси этиб қайта ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

Жумладан, истиқболли

мутахассисларни хорижда тайёрлаш бўйича бакалаврият, магистратура ва докторантура билан бир қаторда давлат хизматчилари олти ойгача мақсадли стажировкага юборилади. Бунда энергетика, урбанизация, транспорт, архитектура, геодезия, ер муносабатлари, техника, муҳандислик каби иқтисодиётнинг драйвер соҳаларига, давлат бошқаруви ва долзарб ижтимоий йўналишларга устуворлик берилади.

Халқаро рейтингларда “ТОП-100” талик университетларга грант асосида ўқишга кирган номзодларга “Эл-юрт умиди” стипендияси имтихонларсиз ажратилади.

“ТОП-300” таликда бўлган университетларга грантга кирганларга халқаро транспорт ва турар жой харажатлари имтихонларсиз қоплаб берилади. “ТОП-20” таликдаги университетлар бакалавриятга 50 фоиз грант асосида қабул қилинган Президент мактаблари битирувчиларига стипендиялар танловларсиз ажратилади.

Хорижда ўқиётган юртдошларимиз билан доимий мулоқотда бўлиш, уларнинг эҳтиёжларини аниқлаш ҳамда таълим-тарбия жараёнларида ёрдамлашиш мақсадида “Эл-юрт умиди” жамғармаси стипендиатларининг ота-оналари кенгаши тузилади. Элчихона ва консулликларга талабаларга ҳуқуқий ва ташкилий кўмак кўрсатиш вазифалари юклатилади.

Замон талабларига мос мутахассислар тайёрлашда Давлат сиёсати ва бошқаруви академиясининг ҳам ўрни катта. У ерда “Ҳокимлар мактаби”, “Раҳбар аёллар мактаби”, “Келажак лидерлари” каби курсларда илгор таълим дастурлари йўлга қўйилган. Ўтган ўқув йилида 13 мингдан зиёд тингловчиларнинг малакаси оширилган.

Янги тизимга асосан, энди давлат хизматчилари учун 3 та дастур – малака ошириш, қайта тайёрлаш ва магистратура йўлга қўйилади. Барча узоқ ва ўрта муддатли ўқувлар хорижий ҳамкорлар билан қўшма таълим дастурлари ҳамда Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт

ташкilotининг таянч тавсиялари асосида ташкил этилади.

Магистратурада “Давлат бошқаруви”, “Давлат сиёсати”, “Худудларни комплекс ривожлантириш”, “Инсон ресурсларини ривожлантириш” ва “Давлат молиясини бошқариш” йўналишларида 18 ойгача муддатда чуқурлаштирилган билимлар берилади. Давлат буюртмасидан ташқари тўлов-контракт шаклида ҳам талабгорлар қабул қилинади.

Академияда таълим дастурлари ва илмий-тадқиқотлар сифатини ошириш бўйича тавсиялар бериш, нуфузли хорижий илмий-таълим муассасалари билан ҳамкорлик ўрнатиш учун Халқаро академик маслаҳат кенгаши тузилади.

Шунингдек, академия ҳузурида 4 та янги марказ ташкил этилмоқда. Мисол учун, Давлат бошқаруви муаммоларини илмий-амалий тадқиқ этиш маркази давлат хизмати самарадорлигини ошириш, хусусий сектордаги илгор амалиётларни давлат бошқарувида жорий қилишга қаратилган тавсиялар бериб боради.

Президентимиз тақлифларни маъқуллаб, бу тизимларни янгича ёндашувлар асосида жорий қилиш, жамғарма ва академия ходимларининг малакасини ошириш бўйича кўрсатмалар берди.

Ёшларимиз орасидан халқаро меҳнат бозорининг талабларига тўлиқ жавоб берадиган, янгича фикрлайдиган етуқ ва салоҳиятли мутахассислар биз интилайтган Янги Ўзбекистонни барпо қилишда драйвер вазифасини ўташига ишонамиз.

Аҳмад ҚУРБОНОВ

НАЗОРАТ-ТАҲЛИЛ

Депутатлар, партия фаолларининг ижтимоий масалаларни яқиндан ўрганиш мақсадида одамлар орасига кириб, уйма-уй юриб ишлаши анъанага айланмоқда. Авваллари бир йилда уч-тўрт марта учрашувларга чиқилган бўлса, эндиликда фаолларимиз ва депутатлардан иборат ишчи гуруҳи ҳар ҳафта сайловчилар ҳузурига ошиқади, улар билан юзма-юз мулоқот қилади. Бу орқали сайловчиларимизнинг эҳтиёжлари, муаммолари ва сайлов округидаги ҳақиқий вазият жойида ўрганилмоқда.

Албатта, халқ билан очиқ мулоқот қилиш, фуқароларнинг дард-у қувончига шерик бўлишда гап кўп. Чунки пойтахтда туриб, кабинетда ўтириб, фақат қоғозларда қайд этилган маълумотлар билан ислохотларга, ҳудудлардаги муаммоларга, одамларнинг орзу-ҳаваслари, ўй-ташвишлари, кайфиятига баҳо бериб бўлмайди.

Шуниси ҳам борки, эзгу ниятлар билан одамлар орасига кириш, энг узоқ ва чекка туманларга, ҳатто, маҳаллий раҳбарларнинг қадами етмаган жойларга бориб етим-есир, бева-бечоранинг бошини силашда ҳикмат бор. Ёш оилага уй-жой берилганини эшитиш, хонадонларга кириб, кекса отахон-у онахонлар билан бир пиёла чой устида суҳбат қуришнинг гаши ўзгача. Инсонийлик, меҳр-оқибат тафти мужассам бунда.

Шундан келиб чиқиб, ЎзХДП Марказий Кенгаши фаоллари, Қонунчилик палатасидаги фракциямиз аъзолари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги депутатларимизнинг навбатдаги манзили Самарқанд вилояти бўлди.

Ўш, натижалар, ҳулоса ва таклифлар ҳақида яна нималар дейиш мумкин? Ишчи гуруҳи таркибида вилоятнинг шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, сайловчиларнинг хоҳиш-истакларини ўрганган, муаммоларни ўз кўзи билан кўрган партиямиз фаоллари ушбу саволимизга жавоб беришди.

Максуда ВОРИСОВА, ЎзХДП Марказий Кенгаши раиси ўринбосари:

– Албатта, ҳудудлардаги яхши ўзгаришлар ҳақида узоқ гапириш мумкин. Биз буни жойларга чиқиб, ўз кўзимиз билан кўряпмиз. Одамларда ҳаётдан розилик, шукроналик туйғуси ниҳоятда кучли. Ҳаётнинг талаби эса ўз устимизда ишлаш, муаммоли ҳолатларни ҳал этишдан, ишимизни янги даражага кўтаришдан иборат.

Ҳозир ҳаёт баландпарвоз гапларни қабул қилмайди. Қуруқ рақамлар билан фақат ўзимизнигина алдашимиз мумкин. Қачонки, ҳар бир ҳудуд ва соҳадаги реал манзара, асл ҳолат ўрганилиб, муаммо юзга чиқсагина мутасадди ташкилотларнинг масъулияти, ҳисобдорлиги ҳам ошади. Шу мақсадда тиббиёт соҳасидаги ишларни ҳам ўргандик.

Вилоятда бугунги кунда соғлиқни сақлаш бошқармаси тизимида 270 та амбулатория-поликлиника муассасалари фаолият юритмоқда, уларнинг 21 таси вилоят, 250 таси шаҳар ва туман тиббиёт бирлашмаларига (16 та шаҳар ва туман кўп тармокли марказий поликлиникалари, 70 та оилавий поликлиника, 164 та ОШП) қарашли. Вилоят суд-тиббий экспертизаси, қон қуйиш станцияси, 17 та ДСЭНМлар, 10 та дезинфекция станциялари ҳам аҳолига тиббий хизмат кўрсатиб келмоқда.

Соғлиқни сақлаш бошқармаси тасарруфидаги таъмирга муҳтож муассасалар сони жами 83 тани ташкил этади. Улар тўғрисидаги маълумотлар Соғлиқни сақлаш вазирлигига тақдим этилган.

Маълумот ўрнида айтиш жоизки, жорий йил 1 июлдан бошлаб Самарқанд вилоят соғлиқни сақлаш соҳасида тиббий сўғурта тизimini жорий қилиш режалаштирилган. Лекин вилоят, туман тиббиёт бирлашмалари биринчи тиббий ёрдам тизимида врачлар компьютер жамланмалари, ҳамширалар планшетлар билан таъминланмаган. Планшетлар локал интернет тармоғига уланмаган. Бу эса сўғурта тизimini жорий этишда қийинчиликлар туғдиради.

Назорат-таҳлил натижаларидан келиб чиқиб, биз ўз таклифларимизни ишлаб чиқдик. Унга кўра, вилоятда давлат тиббий сўғурта тизими тўлиқ жорий этилиши учун албатта, зарур компьютер жамланмалари ва электрон тармоқлар билан таъминланиш керак.

Соғлиғини тиклашга муҳтож аҳоли ва уларнинг даволаниш жараёни ҳақида аниқ маълумотларга эга бўлиш мақсадида, хусусий тиббиёт муассасалари томонидан уларга мурожаат қилган беморларда аниқланган касалликлар ва ўтказилган даволаш амалиётлари ҳақида ҳудудий тиббиёт бирлашмаларига ҳар ойда маълумот бериб борилишини жорий этиш зарур.

Тиббиётда яқин беш, олти йил давомида амбулатор поликлиника тизимидаги шифокорларнинг пенсияга чиқиши муносабати билан юзга келиши мумкин бўлган кадрлар етишмовчилигининг олдини олиш мақсадида, тиббиёт олийгоҳларининг битирувчи мутахассисларини уч йиллик муддат билан бирламчи тизимга мажбурий ишга йўналтириш масаласини кўриб чиқиш лозим, деб ўйлаймиз.

Кафолатланган тиббий ёрдамни ташкил этишда ижтимоий дорихоналардан тўлиқ

САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ: суҳбат қизғин, муҳокамалар фаол, таклифлар ўринли

фойдаланиш мақсадида, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжат ишлаб чиқиш зарурати ҳам бор.

Шунингдек, ишчи гуруҳимиз вилоятда таълим тизими, “Инсон” ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги фаолияти, пенсия таъминоти билан боғлиқ қатор масалалар бўйича ўрганиш олиб борди.

Назорат-таҳлил давомида ҳар бир масалага чуқур кириб боришга ҳаракат қилдик. Соҳа мутахассислари билан суҳбатлашдик, аҳолининг эътирозларини, мурожаатларини ўргандик. Таклифларимизни тайёрладик.

Албатта, улар фракциямизда ҳам кўриб чиқилади, асосли таклифлардан қонун ҳужжатларини такомиллаштиришда фойдаланилади.

Жамол АЧИЛОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

– Назорат-таҳлил давомида маълум бўлдики, вилоятда шу йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра, 442940 нафар киши нафақа олувчи сифатида бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси бўлимларида ҳисобда туради.

Уларнинг 373 757 нафари ёшга доир, 43 595 нафари ногиронлик, 25 588 нафари боқувчисини йўқотганлик нафақасини олади. Ўрганишларга кўра, ЯММТда иш стажы киритилмаганлиги сабабли,

ҳолда олиб боради. Ташкилотда жорий йил ҳисобидан 2 692 нафар аъзо рўйхатга олинган. Аммо ҳозир туман бўлинмларида бино ва техник масалаларда муаммолар мавжуд.

Мавжуда ҲАСАНОВА, ЎзХДП Марказий Кенгаши бошқарма бошлиғи:

– Сайловчини рози қилишнинг йўли бу, мулоқот ва муаммолар ечимидир. Чунки, аҳолини қийнаётган муаммолар халқнинг ичига чуқур кириб борилгандагина яққол кўринади, сув юзасига қалқиб чиқади.

Жойларда аҳолини қийнаётган муаммоларни ўрганиш, уларга ҳолис ва ҳаққоний баҳо бериш, камчиликларни бартараф этиш асосий вазифамиздир. Юзма-юз мулоқотлар давомида фуқаролар томонидан асосан ишга жойлашиш, ўз ишини йўлга қўйиш учун имтиёзли кредитлар ажратиш, электр энергияси ва газ таъминотидаги муаммоларни бартараф этиш ва бошқа қатор масалалар кўтарилмоқда. Уларнинг салмоқли қисмини жойида ҳал этишга эришяпмиз.

Биламизки, ҳозир ҳар бир ҳудуд кесимида камбағалликни қисқартириш, тадбиркорликни ривожлантириш, иш ўрни яратиш, аҳоли даромадини ошириш бўйича дастурлар қабул қилинмоқда. Назорат-таҳлил давомида биз ушбу йўналишдаги ишларни ҳам ўргандик.

АЛБАТТА, АҲОЛИ МАНФААТЛАРИГА ҚАРАТИЛГАН ҲАР БИР ДАСТУР ТЎЛИҚ БАЖАРИЛИШИ, АЖРАТИЛГАН МАБЛАҒЛАРНИНГ МАНЗИЛЛИЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ КЕРАК. ХУСУСАН, ОЛДИМИЗДА САНОАТ, ТАДБИРКОРЛИК, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ, ТУРИЗМ ВА ИЖТИМОЙ СОҲАЛАР, ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ КАБИ МУҲИМ ВА КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ВАЗИФАЛАР ТУРИБДИ.

пенсияга чиқаётган фуқароларнинг иш стажлари дастурда кўринмай қолиш ҳоллари учрамоқда. Шу сабабли, пенсия тайинлашда қийинчиликлар кузатилмоқда ва бу ҳақли эътирозларга сабаб бўляпти.

Шунинг учун иш стажы киритилмай қолган давр учун мавжуд ҳужжатлари, меҳнат дафтарчаси асосида меҳнат бўлимлари томонидан ЯММТ дастурига киришиб берилишига кўмаклашишни кучайтириш керак, деб ўйлаймиз. Бу иш стажы киритилмай қолган фуқароларга енгиллик бўлган бўлар эди.

Шунингдек, эҳтиёжманд фуқароларни қўллаб-қувватлаш борасида вилоятда эътибор марказидан четда қолаётган бир қатор муаммолар борлигига кўз юмолмаймиз.

Масалан, ўрганишлар давомида маълум бўлдики, вилоят “Кўзи ожизлар” жамияти нодавлат-нотижорат ташкилоти сифатида давлат рўйхатидан ўтган. Бу ўз уставиға асосан, шаҳар ва туманларда истиқомат қилувчи кўришда нуқсони бўлган ногиронлиги бор инсонлар манфаатларини ифодаловчи ташкилотдир. Ўз иш фаолиятини маҳаллий ҳокимлик ҳамда саховатли ҳомиярлар ёрдамларига таянган

Маълум бўлишича, Самарқанд вилоятида 1 607 835 нафар иқтисодий фаол аҳоли яшайди. Яъни, вилоят аҳолисининг 1 521 476 нафари иш билан банд. 86 359 нафар киши эса ишга жойлашишга муҳтож.

Тўғри, сўнгги вақтларда вилоятда аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартириш, эҳтиёжманд оилаларнинг ижтимоий ҳимоясига алоҳида эътибор қаратилаяпти. Аммо бу борада ечимини кутаётган айрим муаммолар ҳам бор.

Масалан, ҳозирги кунда фуқаролардан ишсизлик нафақаси олиш учун my.gov.uz портали орқали жуда кўп мурожаатлар келиб тушмоқда. Таҳлилларга кўра, фуқаролар иш эмас, айнан ишсизлик нафақасини сўраяпти. Бу эса аҳолида боқимандалик кайфияти мавжуд эканлигини билдиреди.

Ишсиз фуқароларни маҳаллий тадбиркорлар томонидан ташкил этилган корхоналарга йўналтирилишда қийинчиликлар мавжуд. Туманларда sanoat ишлаб чиқариш корхоналари ҳамда уларда иш ҳақининг камлиги эътирозларга олиб келмоқда.

Аҳолининг ишчанлик фаоллигини ва тадбиркорлик ташаббусларини

рағбатлантиришга, ижтимоий заиф қатламлар бандлигини таъминлашга, аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича давлат хизматларидан фойдаланиш имконияти, сифати ва тезкорлигини оширишга қаратилган бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди.

Шунга қарамай, ҳудудлардаги меҳнат бозорига ҳали-ҳамон юқори даражада кескинлик сақланиб қолмоқда. Доимий иш ўринларини ташкил этиш, ёшлар, хотин-қизлар, кам таъминланган оилалар аъзолари бандлигини, айниқса, қишлоқ жойларда таъминлаш, шунингдек, ташқи меҳнат миграцияси жараёнларини тартибга солиш масалалари ҳал этилмааяпти. Ишга жойлаштириш соҳасида аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари учун кредит, молиявий, маслаҳат-ахборот бериш хизматлари ва бошқа зарур хизматлар даражаси пастлигича қолмоқда.

Албатта, аҳоли манфаатларига қаратилган ҳар бир дастур тўлиқ бажарилиши, ажратилган маблағларнинг манзиллилигини таъминлаш керак. Хусусан, олдимизда sanoat, тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, туризм ва ижтимоий соҳалар, ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш каби муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган вазифалар турибди.

Масалан, вилоятда норасмий банд бўлганлар расмий секторга қараганда кўпроқ, норасмий банд бўлганларнинг кўп қисми мавсумий ва қишлоқ хўжалиги ишларига жалб этилган.

Туманларда кичик sanoat зоналари ташкил этилмоқда. Аммо мактаб битирувчилари ва ишсиз фуқаролар касби ёки мутахассислиги йўқлиги сабабли уларда ишга жойлаша олмааяпти.

Маълумки, болалар нафақасини олувчи оилалар автоматик тарзда камбағал оилалар реестрига киритилади. Аммо бундай вазиятларда амалиётда иккита муаммоли ҳолатлар кузатилмоқда.

Масалан, қарамоғида огир аҳволдаги ногирон фарзанди бор ота ёки она боласини ёлғиз ташлаб, ўзини банд қилиш имконияти мавжуд эмас. Бундай шароитдаги кишилар “Ғамхўрлик гуруҳлари” ҳақида тўлиқ маълумотга эга эмас. Демак, уларга фарзандини ишончли қўлларга топшириб, кун бўйи ўз иши билан шуғулланиши мумкинлигини тушунтиришимиз керак.

Шунингдек, оилавий даромади етарли бўлмаган, лекин бола нафақаси тайинланган, камбағал оилалар реестрига кирган шундай инсонлар борки, тақлиф этилётган бўш иш ўринларида ишлашни хоҳламайди. Натижада улар камбағал оилалар реестридан чиқмасдан ҳар ой тизимли равишда келиб турган болалар нафақаси билан чекланиб, боқимандалик кайфиятида яшаб келмоқда.

Шуларни кўриб, гувоҳи бўлиб, ишчи гуруҳимиз камбағал оилалар реестридан чиқиш истиғи бўлмаган фуқароларнинг бола нафақаси олиши билан боғлиқ ҳолатни қайта кўриб чиқиш керак, деган таклиф билан чиқди.

***

Албатта, ҳар қандай масаланинг назоратга олиниши яхши. Бу давлат ташкилотлари ва идоралари раҳбарларининг масъулиятини оширади, ислохотларга дахлдорлик кучаяди.

Партиямиз фаолларининг айтишича, вилоятда олиб борилган ўрганишлардан яна кўплаб маълумот ва рақамлар келтириш мумкин. Гап кўрсаткичларда эмас, аниқланган муаммоларни вақтида бартараф этишда, бунинг учун асосли ва ўткир таклифлар тайёрлашда. Шунинг учун биз энг муҳимларига тўхталишни жоиз топдик.

Бу кўзга кўринмас тўсиқларнинг олиб ташланишига, мутасаддиларнинг эътибор марказидан четда қолиб кетаётган муаммоларнинг сув юзига қалқиб чиқиб, бартараф этилишига йўл очади, деган умиддамиз.

**Лазиза ШЕРОВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.**

15 МАЙ – ХАЛҚАРО ОИЛА КУНИ

Бугун дунё ўзгармоқда, авлодлар алмашинувига мос равишда қарашлар, тутумлар, яшаш мезонлари ҳам янги маъно-мазмун касб этиб борапти. Иқтисодий, сиёсий, ижтимоий-маънавий, табиий-экологик омил ва таҳдидлар инсонлар руҳиятида ўзгаришлар содир этмоқда. Худди шундай, оила ва оилавий қадриятларга бўлган муносабатда ҳам бундай силсилани кузатиш мумкин. Айни пайтда кўплаб ривожланган давлатларда кузатилаётган демографик таназзулнинг бир учи оила аталмиш жамиятнинг муҳим бўғинига нисбатан инсонлардаги, айниқса, ёшлардаги беписанд ёндашувга бориб тақалмоқда, десак янглишмаймиз.

БМТ Бош Ассамблеяси резолюцияси асосида 1994 йилдан бери 15 май — Халқаро оила кuni сифатида кенг нишонланиб келинаётгани замирида ҳам оилавий қадриятлар ва оила муаммоларига жаҳон аҳли диққатини қаратиш мақсади турибди.

**Ўзбекистон Республикаси
Бош вазири ўринбосари
- Оила ва хотин-қизлар
қўмитаси раиси Зулайхо
МАҲКАМОВА мамлакатимизда
оила институтини қўллаб-
қувватлаш сиёсатининг
устувор йўналишлари,
моҳияти ва аҳамияти ҳақида
қўйидагиларни баён этди:**

– Оила – бу ҳаёт мактаби, гўдакнинг дунёга келиши ва энг гўзал ахлоқий қадриятлар руҳида вояга етиши, дастлабки ҳаётий кўникмалар айнан оиладан бошланади. Аксинча, ҳаёт йўлида адашган, тарбияси оғир, тақдири ҳавас қилгулик бўлмаган инсонга баҳо беришда биринчи галда у ўсган оила муҳитидан сабабларни излаймиз. Оила чинакам меҳр-муҳаббат, тоза орзу-умидлар кўргонига айлансагина, унда камолга етаётган ўғил-қизлар жамиятнинг, мамлакатнинг бебаҳо ресурси бўла олади. Зотан, оила ҳаётининг бош муддао ва мақсади келажақ авлод тарбиясидир. Оила бор экан, инсоният насли давом этади.

Бугунги кунда республикамизда оилалар сони 10 миллиондан ортиқ ва уларнинг 3 миллиони ёш оилалардир. Алоҳида таъкидлашни истардимки, мамлакатимизда оилаларни мустаҳкамлаш, ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш ва оилавий қадриятларни асраб-авайлаш йўлида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда ва бу борада самарали тизим яратилиб, комплекс ёндашув механизмлари жорий қилинди.

“Ўзбекистон-2030” стратегиясини амалга ошириш борасида ҳам оилавий, миллий-ахлоқий қадриятларни мустаҳкамлаш бўйича концептуал вазифалар белгилаб берилди. Янги Ўзбекистон стратегиясида оилага “инсонга инсонпарварлик, яхши ҳулқ, таълим-тарбия ва умуман, ижобий хислатларни ўргатувчи мактаб”, дея ижтимоий мақом берилди.

Ўрганишлар кўрсатадики, юртимизда эркакларнинг ўртача никоҳ ёши 27,1 ёшни, аёлларники 22,3 ёшни ташкил қилмоқда. Бу ижобий кўрсаткич йигитларимиз ва қизларимизнинг мактабдан сўнг таълимини давом эттириб, касб-ҳунари бўлиб, мустақил ҳаётда оёққа тургач, оила қуришга

интилаётганидан далолат беради. Шахсан мени мамнун қиладиган жиҳат шуки, қизларимизда олий таълим олишга иштиёқ сезиларли даражада кучайган. Рақамларга юзлансак, юртимизда олим таълим муассасаларида таҳсил олаётган 1 млн 479 минг 384 нафар талабанинг 52,2 фоизини хотин-қизлар ташкил этаётгани гўятда қувонарли. Мазкур тенденция маърифатли оила бекаларининг, илмли оналарнинг сафи кенгайиб бораётганини тасдиқлайди. Аёл билимли, соғлом фикрли, замонавий дунёқараш эгаси бўлса, у тарбиялаётган фарзандлар иқболига, таълим-тарбиясига ҳеч шубҳа қилмаслик мумкин.

Жамиятимизда маърифатли, ҳар томонлама намунали оилаларни кўпайтириш йўлида эришилаётган ютуқлар салмоғи ортаётгани фахрланишга арзийди. Бироқ нур бор жойда соя бўлганидек, оила институти соҳасида ҳамон узил-кесил нуқта қўйилмаётган оғриқли масала ҳам борлигидан кўз юмолмаймиз. Бу ажримлардир.

Бир олам орзу-ҳаваслар билан барпо этилган оиланинг дарз кетиш сабаблари ўрганилганида, оилада учинчи шахс аралашуви (қайнона-келин муносабатлари), фарзандсизлик, никоҳланувчиларнинг оила ҳаётига тайёр эмаслиги, эр-хотиннинг узоқ вақт бирга яшамагани, миграция, иқтисодий қийинчилик, хиёнат, спиртли ичимликлар ва гуёҳванд моддалар таъсири, таъйиқ ва зўравонлик каби омиллар никоҳ аталмиш муқаддас риштани узиб юбораётгани маълум бўлмоқда. Баъзан майда маиший гап-суз ҳам оилани пароканда қилаётган ҳолатлар бор. Бу ўринда оиланинг, айниқса, ёши катта аъзоларидан тоқатли ва оқил бўлиш талаб этилади. Улар табиятан қизиққон ёшларга босиқлик билан оилани сақлаб қолиш, гулдек фарзандларни тирик етим қилмаслик нақадар улуг иш эканини тушунтиришлари лозим.

Мисол учун, жорий йилнинг дастлабки уч ойида 11 ярим мингдан ошиқ оилавий ажрим қайд этилган. Ажрим туфайли 8 минг 407 нафар бола отасиз ёки онасиз қоляпти. Бундай

ҲАЁТНИНГ БЕБАҲО МАКТАБИ

“ОИЛА ЧИНАКАМ МЕҲР-МУҲАББАТ, ТОЗА ОРЗУ- УМИДЛАР ҚЎРҒОНИГА АЙЛАНСАГИНА, УНДА КАМОЛГА ЕТАЁТГАН ЎГИЛ-ҚИЗЛАР ЖАМИЯТНИНГ, МАМЛАКАТНИНГ БЕБАҲО РЕСУРСИ БЎЛА ОЛАДИ.

нохуш ҳолатда бегуноҳ болалар асосий жабрдийдага айланаётир. Кун келиб бу болалар жамиятга нисбатан аламзада, одамларга нисбатан нафрат билан ўсмаслигига, уларнинг тақдири сўроқ остида қолмаслигига ким кафолат беради?!

Мана шундай муаммоларнинг олдини олиш, оилавий ажримларни камайитириш борасида давлатимиз томонидан тизимли чоралар кўрилаётганига барчамиз гувоҳмиз. Яна аниқ далил келтирай. Шу йилнинг биринчи чорагида 11 минг 659 та оила ажрим ёқасига келиб қолган ва улар ажрим юзасидан маҳалла фуқаролар йиғинлари қошидаги Оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш комиссияларига, ФХДЁ бўлимига ҳамда фуқаролик ишлари бўйича судларга мурожаат қилган. Маҳалла еттилиги, жамоатчилик фаоллари ва, албатта, қўмитамизнинг қуйи бўғинларидаги ходимлари саъй-ҳаракати, ташаббуслари билан бу оилаларнинг 67 фоизидан низо бартараф этилиб, ажрашишга аҳд қилган эр-хотинлар яраштирилган. Сув ҳам бир лойқаланиб, тинади, дейди доно халқимиз.

Худди шундай, арзимас сабаб қутилмаганда катталашиб, ажримгача борган юзлаб оилалар жамиятнинг ғамхўрлиги ва таъсирчан тушунтириш ишлари самарасида яна биргаликдаги осоийшта ҳаётга қайтаётгани - бу энг катта ютуғимиз.

Умуман олганда, оилавий ажримларни, нотинч оилалардаги муаммоларни ўрганиш давомида шунга амин бўлмоқдамизки, оилани сақлаб қолиш, фарзанд тарбиясидаги масъулият, оила қонунчилиги, оила психологияси, оила даромади, оила қадриятлари ҳамда оила саломатлиги борасида кўплаб эр-хотинларда билим, кўникма ва тушунча етарли эмас. Уларни ота-оналик таълимига ўқитиш, никоҳланувчи ёшларни оилага тайёрлаш долзарб вазифаларимиздан бири бўлиб турибди.

Шу нуқтаи назардан жорий йилнинг январь-март ойи якунига кўра, республика бўйича 24 минг 842 нафар никоҳланувчи шахслар оила сабоқларига ўқитилди. Ўтган йилдан бошлаб Андижон вилояти Жалакудук тумани тажрибаси асосида барча туман (шаҳар)ларда “Оила ва хотин-қизлар масканлари” ташкил этилмоқда.

Оилаларни асраб-авайлаш ва ажримларнинг олдини олиш борасидаги ишларни янги босқичга кўтариш мақсадида юртимиз бўйлаб бу йил 10 майдан 10 июнгача “Фаровон оила сари” ойлги ўтказилаётгани айни муддао.

Ҳар йили “Ибратли оила” кўкрак нишони билан тақдирланадиган 208 та оилалар сони жорий йилда 2000 тага етказилди. Халқаро оила кuni арафасидаги тантаналарда ушбу оилаларга “Ибратли оила” кўкрак нишони ва пул мукофотларини топшириш, улар яшайдиган хонадонлар ва уй-жойларнинг кириш қисмига фахрли белги ўрнатиш кўзда тутилган. “Фаровон оила сари” ойлги доирасида туман (шаҳар)-ларда “Ибратли оила” кўкрак нишони совриндорларининг ҳаётий тажрибаси оммалаштирилади ва кенг тарғиб қилинади.

Шунингдек, “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оиласи”,

Қўролли Кўчлар тузилмаларида фаолият юритаётган ҳарбий оилалар ўртасида “Янги Ўзбекистоннинг ҳарбийлар оиласи” кўрик-танловлари ҳам ташкил этилади. Бу жараёнда “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оилалари – ёшлар учун ибрат мактаби” номли тадбирлар, “Менинг оилам – менинг фахрим” мавзусида флешмоб ва “Янги Ўзбекистоннинг бахтли оиласиман” челленжлари жамоатчилик, айниқса, ёшларимиз томонидан жуда катта хайрихоҳлик билан кутиб олинди. Низоли оилаларни муросага келтириш мақсадида масъул ташкилотларнинг маҳаллаларда сайёр қабуллари ҳам ўтказилаётгани нур устига нур.

Бундан ташқари, “Масъулиятли ота-оналик” лойиҳасининг мазмун-моҳиятини жамиятга сингдиришга ҳаракат қилинмоқда. “Соғлом оила учун бирлашайлик!” спорт марафони, “Спорт сайли” тадбирлари ушбу лойиҳага ўзгача шухуҳ бағишлаётганини, жойлардаги истироҳат боғларида узоқ йиллардан буён бирга, аҳил яшаб келаётган нуроний жуфтликлар ҳамда ёш келин-куёвлар иштирокида “Оилалар сайли” (“оилафест”) ташкиллаштирилганини қайд этмоқ жоиз.

Оила турмуш доирасида ҳамда хотин-қизлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг эрта олдини олиш, таъйиқ ва зўравонликка қарши муросасизлик муҳитини яхшилаш мақсадида “Оила тинч – юрт тинч” шиори остида тарғибот ва ташвиқот ишлари бир қадар жадаллашди. Маҳалла хотин-қизлар фаоллари томонидан уйма-уй юриш орқали оғир вазиятдаги опа-сингилларимизни аниқлаш ҳамда уларга ёрдам қўлини чўзиш саъй-ҳаракатлари қамрови ҳам ортаётгани ҳаётий заруратдир.

Фурсатдан фойдаланиб, юртдошларимизни “Фаровон оила сари” ойлги тадбирларида фаол иштирок этишга қақираман. Зеро, Президентимиз таъкидлаганидек, оила - кичик ватан, оила тинч бўлса, бахтли бўлса, ватан тинч бўлади.

**“Ўзбекистон овози” мухбири
Фарида ИБРОҲИМОВА
ёзиб олди.**

Оила – бахт кўргони. Бу кўргон ота ва она номли меҳр бўлоқларидан сув ичади. Меҳр бўлоқлари эса бобо ва буви деган илоҳий дарёларнинг бедор ўзанларидир. Оиланинг муҳаббат ва садоқат деган устунлари бор. Бу устунлар ишонч деган таянчга ўрнатилган. Таъбир жоиз бўлса, ўша таянч оиланинг ёши улугʻларига суянади. Кексаларнинг маъноли қарашларида ҳаёт китобининг мазмуни мужассам.

Оила инсон боласининг кимлигини кўрсатувчи илк масқандир. Ҳатто Соҳибқирон Амир Темур ҳам “Ўғилларим, набираларим ва яқинларимни уйлантирмоқ ташвишида келин изламоққа эътибор бердим. Бу ишни давлат умушлари билан тенг кўрдим. Келин бўлмишнинг насл-насабини, етти пуштини сурштирдим. Келин бўлмиш насл-насаби, обод-ахлоки, соғлом ва бақувватлиги билан барча қусурлардан ҳоли бўлсагина эл-юртга катта тўй-тамошо бериб, келин туширдим», дея алоҳида қайд этган.

Қадим қадриятлар ўзбек халқининг бебаҳо бойлиги сифатида маданий-маърифий ҳодисалар, урф-одатлар, аънаналар замирида оиланинг кадр-қимматини оширишга хизмат қилади. Оилавий қадриятлар орқали она Ватанга садоқат, меҳнатсеварлик, муҳаббат, адолат, поклик, тўғрисиўзлик каби фазилатлар бобо-бувидан, ота-онадан шахсий намуна бўлиб фарзандлар қалбига сингдирилади. “Таниқлигу шарафинг отангдандир, меҳрибонлик, мушфиқлик онангдандир”, деган Маҳмуд аз-Замахшарий.

Демак, яхшиликларни, яхшиларга яқин бўлишни ўргатмоқ ёши катталарнинг вазифаси. Жўжа очиб, полапонларини эргаштиришни қушлар ҳам эплайди. Аммо тарбия бериб, одамни одамдек яшашга ўргатиш чин инсонларга хос. Бу хусусда Алишер Навоий шундай деди:

**Топтинг чу иёл яхшилик еткургил,
Ўргат адабу яхши қилиқ ўргатгил.
Ушоқ қанд оқ тузга монанд эрур,
Ва лекин бири туз, бир қанд эрур.**

Оилавий қадриятлардан бири - бу исроф қилиш гуноҳ эканини англамоқдир. Оиланинг ҳисобидан исроф қилиш уни

ОИЛА УСТУНЛАРИ

қашшоқликка, йўқчиликка маҳқум этиш демак. Оилада йўқчилик оқибатида уруш-жанжал пайдо бўлади, фарзандлар жиноятга қўл уради. Ўзгалар мол-дунёсига ҳасад қилиш қулфати соя солади. Халқимиз бежиз нимани хор қилсанг, шунга зор бўласан, демайди. Шунинг учун оиладаги ҳар бир неъматни тежаш ва исроф қилмаслик, унинг оқибатини фарзандлар онгига сингдирмоқ зарур.

Саҳийлик, ҳотамтойлик инсон фазилатининг кўрки. Оила иқтисодининг тежалган қисмидан қариндош-уруғларга, қўни-қўшниларга, дўст-у биродарларга эҳсон қилиш қадимдан шаклланиб келган қадрият ҳисобланади. Муҳтожликда яшаётган ён қўшнига ёрдам бериш, ҳолидан хабар олиш хотамтойликдир, ўзи бой-бадавлат дўст-у биродарларга катта-катта зиёфатлар бериш тақаббурликдан бошқа нарса эмас.

Оилада ҳар кишининг ўз билганича,

оила бошлиғи, ёши улугʻлари билан маслаҳатлашмай харажат қилиши ҳам исрофгарчиликка олиб келади. Бундай хонадонда қут-барака қўтарилади.

Оила иқтисодида кирим билан чиқимнинг бир-бирига мутаносиб бўлмоғи, яъни, чиқимнинг киримдан кўпайиб кетмаслигига аҳамият бермоқ керак. Шундай қилиб, оила иқтисодини чуқур билиш, унга амал қилиш турмуш фаровонлигини таъминлашнинг муҳим воситасидир.

Тўпланган мол-дунёни эзгу мақсадларга ишлатиш лозимлигини оиланинг катта тажрибага эга нуронийлари ўргатадилар. Чунки улар ҳаётнинг тошли ва тиконли йўлларида ўтганлар. Улар умрнинг ялпи тўйда ўтмаслигини жуда яхши биладилар ва тақдирнинг қутилмаган зарбаларидан оилани қандай асраб қолиш йўлларини кўрсатадилар.

Ҳар бир оила улкан академия. Ўша

академиянинг академиклари боболар ва бувилардир. Халқда “Палаги тоза бўлсин!” деган гап бор. Палакни тоза сақлаш ва буни авлоддан-авлодга мерос қолдириш инсондан ҳалоллик, сабр ва бардош талаб этади. Тош келса кемириб, сув келса симириб яшай билган одам бахт топади, дейдилар. Тақдирнинг шундай тошлари бор, уни тишларингиз сингунича кемириб, майдалаб йўқ қилишингиз керак. Бу тошларни йўқотмасангиз, авлодлар қоқилиши, йиқилиши, шикастланиши, ҳатто майиб-мажруҳ бўлиб қолиши мумкин. Сизнинг чекингизга ўша тошларни йўқ қилиш тушган. Сиз тошларни кемирисиз, олтмиш ёшингизда тишларингиз тўкила бошлайди. Етмиш, саксон, тўқсон ёшингизда соғ тишларингиздан бутунлай айриласиз. Ўзингизни рози-ризо бўлиб сарф этасиз. Бошқача айтганда, болаларингиз бахтига, оилангиз фаровонлигига умрингизни тикасиз ва бундан асло ачинмайсиз.

Сиз оиланинг бош бўғинисиз, нуронийсиз. Сизни оила ташвишлари кучли қилди. Сизни насли тоза сақлаш ва давом эттириш қудратли қилди. Ақлли, истеъдодли, имон-эътиқодли, ватанпарвар фарзандлар, набиралар, чеваралар тимсолида шиддатингиз шамолларини сезиб энтикасиз, кўнглингиз тоғдек кўтарилади. Улар сиз қурган бинолар ёнига янада муҳташам бинолар қурадилар. Улар янги боғлар яратадилар. Янги Ўзбекистонни бунёд этадилар. Бу бунёдкорлик уларга Сизнинг томирингиздан ўтган.

Қуламас кўргон, қуримас дарё, бахтиёр оила учун ташаккур Сизга, оилалар устунлари – бобожонлар, бувижонлар!

Оламдаги барча эзгуликлар бошида турган донишмандлар, бахтимизга омон бўлинг!

**Зулфия МЎМИНОВА,
Ўзбекистон Республикасида хизмат
кўрсатган маданий ходими.**

МЕҲР ВА ҒАМХЎРЛИК ИФОДАСИ

Халқ демократик партияси аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож, эҳтиёжманд қатламлари манфаатларини ҳимоя қилади. Шу маънода бугун Ўзбекистонда яратилган янги ижтимоий ҳимоя тизими, соҳада очкилик, тенглик, адолат тамойилларига қатъий амал қилиш вазифаси белгилангани партиямиз учун принципиал аҳамиятга эга. Чунки, жамиятга қўшилиб, ҳаётини изга солган инсонлар қанча кўпайса, юртимиз тараққиёти шунча тезлашади.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг Тошкент шаҳар ва Яккасарой туман кенгашлари ташаббуси билан “Ижтимоий бирдамлик – меҳр ва ғамхўрлик мезони!” шиори остида ўтказилган амалий тадбирда бу алоҳида таъкидланди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар инсон қадрини улуглаш, унинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, ҳар бир фуқаронинг муносиб ҳаёт кечиришига қаратилгани қайд этилди. Айниқса, “Инсон қадри учун” тамойили асосида ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламларини қўллаб-қувватлаш, кам таъминланган оилаларга ҳар томонлама қўмаклашиш давлат сиёсатининг устувор йўналиши сифатида қўрилаётгани партиямиз электорати манфаатларига хизмат қилади, дейишди сўзга чиққанлар.

Тадбир доирасида Республика болалар ижтимоий мослашув марказида даволанаётган болалар оилалари, шунингдек, Яккасарой туманидаги "Боғсарой" ҳамда Миробод туманидаги "Истиқлолобод" маҳаллаларида истикомат қилувчи эҳтиёжманд оилалар

учун байрамона дастурхон ёзилди. Уларга меҳр ва эътибор кўрсатилди, болаларга эсдалик совғалари улашилди.

Жами 80 нафар кам таъминланган оила ва уларнинг фарзандлари тадбирда иштирок этди. Улар учун кўтаринки кайфиятда, миллий қадриятларимизга уйғун ҳолда байрам муҳити яратилди. Шунингдек, 10 нафар болаларнинг хатна тўйи бегараз

хайрия асосида, қувончли тарзда ташкил этилди.

Тадбирда Олий Мажлис Сенати аъзоси, халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгашидаги ЎзХДП депутати, “Нуроний” жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими раиси Рустам Калонов, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши раиси ўринбосари Мақсуда Ворисова, шунингдек, депутатларимиз шоира Зулфия Мўминова ва Мухтор Илҳомовлар иштирок этиб, сўзга чиқдилар.

Бу каби тадбирлар нафақат моддий ёрдам кўрсатиш, балки жамиятда инсонпарварлик, ҳамжиҳатлик, меҳр-шафқат ва ижтимоий бирдамликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси келгусида ҳам “инсон – жамият – давлат” тамойили асосида ижтимоий адолатни таъминлаш, эҳтиёжманд фуқароларни доимий қўллаб-қувватлаш борасидаги амалий ишларини изчил давом эттиради.

ЎзХДП Тошкент шаҳар кенгаши.

МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАРДА

Коррупция – иллат. Тараққиёт кушандаси. Жамият ривожига жиддий ғов бўладиган балога қарши курашиш бугуннинг устувор вазифасидир. Ўзбекистон ХДП Шўрчи туман Кенгаши ташаббуси билан Ахборот-кутубхона марказида “Коррупцияга қарши курашиш – Ватан тараққиёти кафолати” мавзuida ташкил қилинган тадбирда ҳам шулар ҳақида сўз юритилди.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ – ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛАТИ

Партия фаоллари, депутатлар ва кутубхона масъуллари иштирок этган анжуманда коррупциясиз ҳаёт ҳар биримизнинг фаолиятимиз мезонига айланиши кераклиги муҳокамалар марказида бўлди.

– Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш мақсадида тарихий ислохотлар амалга оширилмоқда, – дейди Ўзбекистон ХДП Шўрчи туман Кенгаши раиси, халқ депутатлари Шўрчи туман Кенгаши депутати Ботиржон Ражабов. – Президентимиз қонун устуворлигини таъминлаш ва коррупцияга қарши курашишда жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси “ҳалоллик вакцинаси” билан эмланмас экан, олдимизга

қўйган юксак марраларга эриша олмаймиз, деб алоҳида таъкидлаган эди. Шундай экан, бу иллатни илдизи билан йўқ қилиш инсоний бурчимиз бўлиши шарт.

Очиқ ва ошкора руҳда ўтган тадбирда маданият бўлими ва 30-мактаб жамоаларининг мусиқий чиқишлари олқишлар билан қарши олинди. Фаол иштирокчиларга партия ташкилоти ҳамда Ахборот-кутубхона марказининг эсдалик совғалари топширилди. Ҳар жиҳатдан фойдали тадбирни мунтазам ўтказишга келишиб олинди.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
“Ўзбекистон овози”
муҳбири.

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАР

«INSON» акциядорлик жамияти суғурта ташкилоти

Рўйхатга олиш рақами: Суғурта бозорини ривожлантириш агентлиги лицензияси

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги 00058-сонли СФ серияси буйруқ

2022 йил 14 мартдаги 36-СФ-сон.

Юридик манзили: 100011, Тошкент ш., Шайхонтоҳур тумани, Навоий кўчаси, 31-уй

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларга ўтган суғурта ташкилотлари томонидан тақдим этиладиган молиявий ҳолат тўғрисидаги маълумотнинг 2024 йил 31 декабрь ҳолатига кўра				
Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	31-12-2022*	31-12-2023*	31-12-2024*
1	2	3	4	5
Активлар	x	x	ўлчов бирлиги тўс. сўм	
Узоқ мuddатли активлар	x	x	x	x
Асосий воситалар	010	9 230 284,00	11 582 444,00	11 043 557,00
Узоқ мuddатли инвестициялар	020	34 965 234,00	21 118 518,00	16 001 363,00
Капитал қўйилмалар	030			12 940 000,00
Жами узоқ мuddатли активлар жами (сатр.010+020+030)	040	44 195 518,00	32 700 962,00	39 984 920,00
Жорий активлар	x	x	x	x
Пул маблағлари ва эквивалентлари	050	2 931 419,00	10 907 704,00	6 581 480,00
Қисқа мuddатли инвестициялар	060	35 351 457,00	85 091 273,00	88 500 510,00
Дебитор қарздорлиқлар	070	324 085,00	2 155 754,00	930 241,00
Сугурта мажбуриятлари захирасининг қайта сугурталовчи улуши	080	1 347 290,00	307 045,00	23 418 385,00
Берилган кредитлар ва аванслар	090	163 000,00	930 201,00	3 927 601,00
Солиқ ва йигимлар бўйича аванс тўловлари	100	990 368,00	477 443,00	377 601,00
Товар моддий захиралар	110			
Бошқа жорий активлар	120	10 857 972,00	12 795 883,00	47 406 440,00
Жами узоқ мuddатли активлар жами (сатр.050+060+070+080+090+100+110+120)	130	51 965 591,00	112 665 303,00	171 142 258,00
Жами активлар жами (сатр.040+130)	140	96 161 109,00	145 366 265,00	211 127 178,00
Капитал ва мажбуриятлар	x	x	x	x
Капитал	x	x	x	x
Устав капитали	150	36 610 362,00	45 751 457,00	65 751 457,00
Резерв капитали	160	65 465,00	180 860,00	180 860,00
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар)	170	3 123 479,00	1 132 686,00	1 925 352,00
Жами капитал жами (сатр.150+160+170)	180	39 799 306,00	47 065 003,00	67 857 669,00
Мажбуриятлар	x	x	x	x
Узоқ мuddатли мажбуриятлар	x	x	x	x
Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари	190			
Сугурта бўйича резервлар	200	52 438 760,00	90 110 915,00	126 800 556,00
Жами узоқ мuddатли мажбуриятлар жами (сатр.190+200)	210	52 438 760,00	90 110 915,00	126 800 556,00
Жорий мажбуриятлар	x	x	x	x
Кредиторлик қарздорлиқлари	220	1 624 111,00	2 539 247,00	6 330 330,00
Бюджетта тўловлар бўйича қарздорлик	230	756 715,00	2 623 606,00	1 121 348,00
Бюджетдан ташқари тўловлар бўйича қарздорлик	240			
Олинган бўнақлар	250			
Ходимлар билан ҳисоб-китоблар	260			
Бошқа жорий мажбуриятлар	270	1 542 217,00	3 027 494,00	9 017 275,00
Жами жорий мажбуриятлар жами (сатр.220+230+240+250+260+270)	280	3 923 043,00	8 190 347,00	16 468 953,00
Жами мажбуриятлар жами (сатр.210+280)	290	56 361 803,00	98 301 262,00	143 269 509,00
Жами капитал ва мажбуриятлар жами (сатр.180+290)	300	96 161 109,00	145 366 265,00	211 127 178,00

Бухгалтерия баланси 2024 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ҳисобот даври бошига	Ҳисобот даври охирига
1	2	3	4
Актив			
I. Узоқ мuddатли активлар			
Асосий воситалар:			
Бошланғич (қайта тиклаш) қиймати (0100, 0300)	010	18 271 842,93	20 391 246,25
Зиёриш суммаси (0200)	011	5 755 811,84	8 479 340,07
Қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 010 - 011)	012	12 515 830,99	11 911 906,18
Номоддий активлар:			
Бошланғич қиймати (0400)	020		
Амортизация суммаси (0500)	021		
Қолдиқ (баланс) қиймати (сатр. 020 - 021)	022	0,00	0,00
Узоқ мuddатли инвестициялар, жами (сатр. 040 + 050 + 060 + 070 + 080), шу жумладан:	030	21 138 260,02	16 021 104,68
Қийматли қорғаслар (0610)	040	1 124 741,85	1 117 096,61
Шўъба ҳўжалик жамиятларига инвестициялар (0620)	050		
Қарам ҳўжалик жамиятларига инвестициялар (0630)	060	20 013 518,17	14 904 008,07
Чет эл капитали мавjud бўлган қорғоналарга инвестициялар (0640)	070		
Бошқа узоқ мuddатли инвестициялар (0690)	080		
Учраштирилган асбўб-усуналар (0700)	090		
Капитал қўйилмалар (0800)	100		12 940 000,00
Узоқ мuddатли дебиторлик қаралари (0910, 0920, 0930, 0940)	110		
Узоқ мuddатли кечиктирилган харажатлар (0950, 0960, 0990)	120		
I бўлим бўйича жами (сатр. 012 + 022 + 030 + 090 + 100 + 110 + 120)	130	33 654 091,01	40 873 010,86
II. Жорий активлар			
Товар-моддий захиралари, жами (сатр.150 + 160),шу жумладан:	140	841 683,91	924 128,08
Материаллар (1000, 1500, 1600)	150	841 683,91	924 128,08
Туғалланмаган хизматлар (2000, 2300, 2700)	160		
Келгуси давр харажатлари (3100)	170		
Кечиктирилган харажатлар (3200)	180		
Дебиторлар, жами (сатр. 200 + 310 + 320 + 330 + 340 + 350 + 360 + 370 + 380 + 390).	190	4 673 967,19	43 224 213,38
шундан: иррадиат ўтган	191		
Туланадиган сўтлар, жами (сатр. 210 + 220 - 400)	200	2 155 753,44	10 428 014,35
Харидорлар ва бюрўтманиларнинг қарзи (4010, 4020)	210		0,00
Сугурта операциялари бўйича дебиторлар, жами (сатр. 230 + 240 + 250 + 260 + 270 + 280 + 290 + 300)	220	2 155 753,44	10 428 014,35
Сугурта қилдирувчиларнинг қаралари (4030)	230	807 579,64	23 845,76
Сугурта агентлари ва брокерларнинг қаралари (4040)	240	939 890,99	906 395,42
Қайта сугурта қилдирувчиларнинг қаралари (4050)	250		
Қайта сугурталовчиларнинг комиссия мухофотлар, тантўеа ва бошқа мухофотлар бўйича қаралари (4051)	260		
Қайта сугурталовчиларнинг қаралари (4060)	270	408 282,81	9 497 773,17
Ҳаёт сугуртаси бўйича суддалар (4070)	280		
Сугурталовчининг бошқа сугурталовчилардаги депо зарари (4080)	290		
Сугурталовчининг бошқа сугурталовчилардаги депо мухофотлари (4090)	300		
Алоҳида бўлимларнинг қарзи (4110)	310		
Шўъба ва қарам ҳўжалик жамиятларининг қарзи (4120)	320		
Ходимларга берилган бўнақлар (4200)	330	467,45	36 415,02
Мол етказиб бериучилар ва пудратчиларга берилган бўнақлар (4300)	340	1 575 191,29	23 196 431,49
Бюджетта бўнақ тўловлари (4400)	350	477 442,65	377 601,38
Мақсадли давлат жамғармалари ва сугурталар бўйича бўнақ тўловлари (4500)	360		
Таъсисчиларнинг устав капиталига улушлар бўйича қарзи (4600)	370		
Ходимларнинг бошқа операциялар бўйича қарзи (4700)	380	465 112,36	786 917,68
Бошқа дебиторлик қаралари (4800)	390		8 398 833,46
Ишонсиз қарзлар бўйича резерв (4900)	400		
Пул маблағлари, жами (сатр.420 + 430 + 440 + 450),шу жумладан:	410	2 407 704,19	3 081 480,55
Кассадagi пул маблағлари (5000)	420		
Ҳисоб-китоб сўтидаги пул маблағлари (5100)	430	2 062 035,74	2 609 286,61
Чет эл валютасидаги пул маблағлари (5200)	440	213 994,16	233 505,49
Бошқа пул маблағлари ва эквивалентлари (5500, 5600, 5700)	450	131 674,29	238 688,45
Қисқа мuddатли инвестициялар (5800)	460	94 521 474,56	95 928 111,65
Бошқа жорий активлар (5900)	470		
II бўлим бўйича жами (сатр. 140 + 170 + 180 + 190 + 410 + 460 + 470).	480	102 444 829,85	143 157 933,66
Баланс активи бўйича жами (сатр. 130 + 480)	490	136 098 920,86	184 030 944,52
Пассив			
I. Ўз маблағлари манбалари			
Устав капиталга (8300)	500	45 751 457,40	65 751 457,40
Қўшилган капитал (8400)	510	199 096,23	199 096,23
Захира капиталга (8500)	520	1 886 451,22	1 886 451,22
Сотиб олинган ҳўсусий акциялар (8600)	530		
Тақсимланмаган фойда (қопланмаган зарар) (8700)	540	265 004,27	802 869,03
Мақсадли тушумлар (8800)	550		
Келгуси давр харажатлари ва тўловлари учун захиралар (8900)	560		
I бўлим бўйича жами (сатр. 500 + 510 + 520+530 + 540 + 550 + 560)	570	48 112 009,12	68 649 873,88
II. Сугурта захиралари			
Сугурта захиралари, жами (сатр. 590 + 600 + 610 + 620 + 630 + 640 + 650 + 660)	580	81 499 591,61	130 918 972,65
Ишлаб топилмаган мухофотлар захираси (8010)	590	61 844 503,34	98 008 101,88
Содир бўлган, лекин хабар қилинмаган зарарлар захираси (8020)	600	15 841 890,85	25 084 364,93
Хабар қилинган, лекин бартараф этилмаган зарарлар захираси (8030)	610	3 087 485,02	3 278 850,72
Отоқлатириш чора-тадбирлари захираси (8040)	620		
Активларнинг номувоффиқлиги захираси (8050)	630		
Фалокатлар захираси (8060)	640	725 712,40	3 467 655,12
Зарарлигининг тебраниши захираси (8070)	650		
Ҳаёт сугуртаси бўйича захиралар (8090)	660		
Қайта сугурталовчиларнинг сугурта захираларидаги улуши, жами (сатр. 680 + 690 + 700 + 710)	670	307 045,11	23 418 385,83
Ишлаб топилмаган мухофотлар захирасидаги қайта сугурталовчиларнинг улуши (8110)	680	275 084,85	16 779 363,52
Хабар қилинган, лекин бартараф этилмаган зарарлар захирасидаги қайта сугурталовчиларнинг улуши (8120)	690		
Содир бўлган, лекин хабар қилинмаган зарарлар захирасидаги қайта сугурталовчиларнинг улуши (8130)	700	31 960,26	6 639 022,31
Ҳаёт сугуртаси бўйича захиралардаги қайта сугурталовчиларнинг улуши (8140)	710		
II бўлим бўйича жами (сатр. 580 - 670)	720	81 182 546,50	107 500 586,82

► (Давоми 7-бетда)

III. Мажбуриятлар			
Узоқ муддатли мажбуриятлар, жами (сатр. 740 + 750 + 850 + 860 + 870 + 880 + 890 + 900 + 910 + 920)	730	0,00	0,00
шудан: узоқ муддатли кредиторлик қарзлари (сатр. 740 + 760 + 770 + 780 + 790 + 800 + 820 + 830 + 850 + 870 + 890 + 920)	731	0,00	0,00
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга узоқ муддатли қарз (7010, 7020)	740		
Суғурта операциялари бўйича узоқ муддатли мажбуриятлар, жами (сатр. 760 + 770 + 780 + 790 + 800 + 810 + 820 + 830)	750	0,00	0,00
Огоҳлантириш чора -тадбирларини амалга оширувчи пудратчиларга узоқ муддатли қарзлар (7011)	760		
Суғурта қилдирувчиларга узоқ муддатли қарзлар (7030)	770		
Суғурта агентлари ва брокерларига узоқ муддатли қарзлар (7040)	780		
Қайта суғурта қилдирувчиларга узоқ муддатли қарзлар (7050)	790		
Қайта суғурталовчиларга узоқ муддатли қарзлар (7060)	800		
Қайта суғурталовчиларнинг депо мукофотлари (7070)	810		
Қайта суғурта қилдирувчиларга комисион мукофотлар, танъема ва бошқа мукофотлар бўйича узоқ муддатли қарзлар (7080)	820		
Актуарийлар, аджастерлар, сюрвейерлар ва ассистансларга узоқ муддатли қарзлар (7090)	830		
Алоҳида бўлинмаларга узоқ муддатли қарз (7110)	840		
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларга узоқ муддатли қарз (7120)	850		
Узоқ муддатли кечиктирилган даромадлар (7210, 7220, 7230)	860		
Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7240)	870		
Бошқа узоқ муддатли кечиктирилган мажбуриятлар (7250, 7290)	880		
Харидорлар ва буюртмачилардан олинган бунақлар (7300)	890		
Узоқ муддатли банк кредитлари (7810)	900		
Узоқ муддатли қарзлар (7820, 7830, 7840)	910		
Бошқа узоқ муддатли кредиторлик қарзлар (7900)	920		
Жорий мажбуриятлар, жами (сатр. 940 + 950 + 1050 + 1060 + 1070 + 1080 + 1090 +1100 + 1110 + 1120 + 1130 + 1140 + 1150 + 1160 + 1170 + 1180)	930	6 794 365,24	7 880 483,82
шу жумладан: жорий кредиторлик қарзлари сатр. (940 + 960 + 970 + 980 + 990 + 1000 + 1020 + 1030 + 1050 + 1070 + 1090 + 1100 + 1110 + 1120 + 1130 + 1140 + 1180)	931	6 791 945,84	7 880 483,82
шундан: муддати ўтган жорий кредиторлик қарзлари	932		
Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга қарз (6010, 6020)	940	66 275,80	325 062,44
Суғурта операциялари бўйича мажбуриятлар, жами (сатр. 960 + 970 + 980 + 990 + 1000 + 1010 + 1020 + 1030)	950	1 297 037,47	6 221 507,97
Огоҳлантириш чора -тадбирларини амалга оширувчи пудратчиларга қарзлар (6011)	960		
Суғурта қилдирувчиларга қарзлар (6030)	970	895 770,39	1 697 280,66
Суғурта агентлари ва брокерларига қарзлар (6040)	980	349 521,44	512 222,03
Қайта суғурта қилдирувчиларга қарзлар (6050)	990		
Қайта суғурталовчиларга қарзлар (6060)	1000	49 180,02	4 009 436,42
Қайта суғурталовчиларнинг депо мукофотлари (6070)	1010		
Қайта суғурта қилдирувчиларга комисион мукофотлар, танъема ва бошқа мукофотлар бўйича қарзлари (6080)	1020	2 565,62	2 568,86
Актуарийлар, аджастерлар, сюрвейерлар ва ассистансларга қарзлар (6090)	1030		
Алоҳида бўлинмаларга қарз (6110)	1040		
Шўъба ва қарам хўжалик жамиятларига қарз (6120)	1050		
Кечиктирилган даромадлар (6210, 6220, 6230)	1060		
Солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича кечиктирилган мажбуриятлар (6240)	1070		
Бошқа кечиктирилган мажбуриятлар (6250, 6290)	1080		
Олинган бунақлар (6300)	1090	1 251 186,07	122 918,80
Бюджетга тўловлар бўйича қарз (6400)	1100	1 039 442,05	547 619,55
Суғурта бўйича қарз (6510)	1110		
Максадли давлат жамғармаларига тўловлар бўйича қарз (6520)	1120	1 472 556,25	427 939,19
Таъсисчиларга бўлган қарзлар (6600)	1130		
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қарз (6700)	1140	1 620 266,80	235 435,87
Қисқа муддатли банк кредитлари (6810)	1150		
Қисқа муддатли қарзлар (6820, 6830, 6840)	1160	2 419,40	
Узоқ муддатли мажбуриятларнинг жорий қисми (6950)	1170		
Бошқа кредиторлик қарзлар (6950 дан ташқари 6900)	1180	45 181,40	
III бўлим бўйича жами (сатр. 730 + 930)	1190	6 794 365,24	7 880 483,82
Баланс пассиви бўйича жами (сатр. 570 + 720 + 1190)	1200	136 098 920,86	184 030 944,52

Балансдан ташқари счётларда ҳисобга олинadиган қийматликларнинг мавжудлиги тўғрисида маълумотнома			
Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ҳисобот даври бошига	Ҳисобот даври охирига
1	2	3	4
Қисқа муддатли ижарага олинган асосий воситалар (001)	1210	2 540,00	2 540,03
Масъул сақлашга қабул қилинган товар-моддий қийматликлар (002)	1220	369,50	369,50
Қайта ишлашга қабул қилинган материаллар (003)	1230		
Комиссияга қабул қилинган товарлар (004)	1240		
Ўрнатиш учун қабул қилинган асбоб-ускуналар (005)	1250		
Қатъий ҳисобот бланқалари (006)	1260	29,21	29,21
Тўловга қобилиятсиз дебиторларнинг зарарга ҳисобдан чиқарилган қарзи (007)	1270		
Олинган мажбуриятлар ва тўловларнинг таъминоти (008)	1280		
Берилган мажбуриятлар ва тўловларнинг таъминоти (009)	1290		
Узоқ муддатли ижара шартномасига асосан берилган асосий воситалар (010)	1300		
Судда шартномаси бўйича олинган мулк (011)	1310		
Келгуси даврларда солиқ солинадиган базадан чиқариладиган харажатлар (012)	1320		
Вактинчалик солиқ имтиёзлари (турлари бўйича) (013)	1330		
Фойдаланишдаги инвентарь ва хўжалик жиҳозлари (014)	1340	352 583,03	361 712,33

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботнинг 2024 йил 31 декабрь ҳолатига кўра					
Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ўтган йилнинг шу даврида		Ҳисобот даврида	
		даромадлар (фойда)	харажатлар (зарарлар)	даромадлар (фойда)	харажатлар (зарарлар)
1	2	3	4	5	6
Суғурта хизматларини кўрсатишдан даромадлар, (сатр. 011 - 012 + 013 + /-014 + /-015 + /-016 + /-017 + /-018 + 019), шу жумладан:	010	117 410 641,19	x	156 971 521,05	x
Тўридан-тўри суғурта қилиш ва биргаликда суғурта қилиш бўйича (биргаликда суғурта қилиш шартномасида суғурталовчининг белгиланган улushi қисмида) суғурта мукофотлари	011	167 638 860,73	x	172 095 169,52	x
Қайта суғурта қилишга берилган шартномалар бўйича суғурта мукофотлари	012	x	16 530 550,98	x	65 281 703,47
Қайта суғурта қилишга қабул қилинган шартномалар бўйича суғурта мукофотлари	013	531 223,81	x	76 466 095,32	x
Ишлаб топилмаган мукофотлар захирасидаги қайта суғурталовчиларнинг улushiни ҳисобга олган ҳолдаги, ишлаб топилмаган мукофотлар захираси ўзгаришининг натижаси	014		23 265 735,55	16 504 278,67	37 243 598,54
Хабар қилинган, лекин бартарф этилмаган зарарлар захирасидаги қайта суғурталовчиларнинг улushiни ҳисобга олган ҳолдаги, хабар қилинган, лекин бартарф этилмаган зарарлар захираси ўзгаришининг натижаси	015		2 610 452,54		191 365,70
Содир бўлган, лекин хабар қилинмаган зарарлар захирасидаги қайта суғурталовчиларнинг улushiни ҳисобга олган ҳолдаги, содир бўлган, лекин хабар қилинмаган зарарлар захираси ўзгаришининг натижаси	016		7 638 722,86	6 607 062,05	9 242 474,08
Ҳаёт суғуртаси бўйича захиралардаги қайта суғурталовчиларнинг улushiни ҳисобга олган ҳолдаги, ҳаёт суғуртаси бўйича захиралар ўзгаришининг натижаси	017				
Бошқа техник захиралардаги қайта суғурталовчиларнинг улushiни ҳисобга олган ҳолдаги, тегишли захиралар ўзгаришининг натижаси	018		713 981,42		2 741 942,72
Суғурта хизматларини кўрсатишдан бошқа даромадлар	019		x		
Воситачилик хизматини кўрсатишдан даромадлар	020		x		x
Қайта суғурта бўйича зарарлар улushiнинг қопланиши бўйича даромадлар	030		x		x
Қайта суғурта бўйича комисион мукофотлар, танъемалар ва йиғимлар бўйича даромадлар	040	456 563,85	x		
Аджастер ва сюрвейер хизматларини кўрсатишдан олинган даромадлар	050		x		
Суғурта хизматларини кўрсатишдан соф тушум (сатр. 010 + 020 + 030 + 040 + 050)	060	117 867 205,04	x	156 971 521,05	x
Кўрсатилган суғурта хизматларининг таннаҳси	070	x	66 702 263,32	x	90 548 463,14
Суғурта хизматларини кўрсатишдан ялли фойда (зарар) (сатр. 060 - 070)	080	51 164 941,72	0,00	66 423 057,91	0,00
Давр харажатлари, жами (сатр. 100 + 110 + 120 + 130), шу жумладан:	090	x	66 606 641,53	x	87 761 068,75
Сотил харажатлари	100	x	1 702 211,81	x	1 297 424,16
Маъмурий харажатлар	110	x	61 170 136,14	x	82 210 056,01
Бошқа операцион харажатлар	120	x	3 734 293,58	x	4 253 588,58
Келгусида солиққа тортиладиган базадан чиқариладиган ҳисобот даври харажатлари	130		x		
Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	140	3 145 173,10	x	4 366 705,98	x
Асосий фаолиятнинг фойдаси (зарари) (сатр. 080 - 090 + 140)	150	0,00	12 296 526,71	0,00	16 971 304,86
Молиявий фаолиятнинг даромадлари, жами (сатр. 170 + 180 + 190 + 200 + 210), шу жумладан:	160	14 425 679,25	x	17 937 630,40	x
Дивидендлар кўринишидаги даромадлар	170	712 428,75	x	1 845 857,00	x
Фоизлар кўринишидаги даромадлар	180	10 552 556,48	x	14 912 531,28	x
Узоқ муддатли ижара (лизинг) дан даромадлар	190		x		x
Валюта курси фарқларидан даромадлар	200	1 824 574,29	x	1 179 242,12	x
Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари	210	1 336 119,73	x		x
Молиявий фаолият бўйича харажатлар, жами (сатр. 230 + 240 + 250 + 260), шу жумладан:	220	x	201 225,69	x	358 125,17
Фоизлар кўринишидаги харажатлар	230	x		x	
Узоқ муддатли ижара (лизинг) бўйича фоизлар кўринишидаги харажатлар	240	x		x	
Валюта курси фарқларидан зарарлар	250	x	174 143,54	x	350 479,93
Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар	260	x	27 082,15	x	7 645,24
Умумхўжалик фаолиятининг фойдаси (зарари) (сатр. 150 + 160 - 220)	270	1 927 926,85	0,00	608 200,37	0,00
Фаекултатдаги фойда ва зарарлар	280				
Фойда солигини тўлагувга қадар фойда (зарар) (сатр. 270 + /-280)	290	1 927 926,85	0,00	608 200,37	0,00
Фойда солиғи	300	x	528 523,13	x	72 916,65
Фойдадан бошқа солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар	310	x		x	
Ҳисобот даврининг соф фойдаси (зарари) (сатр. 290 - 300 - 310)	320	1 399 403,72	0,00	535 283,72	0,00

Бюджетга тўловлар тўғрисида маълумотнома			
Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ҳисобот даври учун ҳисоб-китоб бўйича тўланади	Ҳисобот даври учун ҳисоб-китоб бў.а тўланадигандан ҳақиқатда тўлангани
1	2	3	4
Юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи	330	72 916,65	119 765,10
Жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғи	340	11 083 855,41	11 508 825,97
шу жумладан: шахсий жамғариб бoриладиган пенсия ҳисобварақларига ажратмалар	341	90 213,58	98 906,39
Ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи	350		
Қўшилган қиймат солиғи	360	140 696,55	143 983,97
Ақшиз солиғи	370		
Ер қарибдан фойдаланганлик учун солиқ	380		
Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ	390	162,15	162,15
Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ	400	50 887,26	39 608,69
Юридик шахслардан олинadиган ер солиғи	410		
Ягона солиқ тўлови	420		
Ягона ер солиғи	430	5 934,90	5 934,90
Қатъий белгиланган солиқ	440		
Бошқа солиқлар	450	111 590,14	51 602,81
Республика йул жамғармасига мажбурий ажратмалар	460		
Бюджетдан ташқари. Пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар	470		
Бюджетдан ташқари. Мактаб таълими жамғармасига мажбурий ажратмалар	480		
Ягона ижтимоий тўлов	490	10 917 299,20	11 954 223,43
Импорт бўйича боёқхона божи	500		
Маҳаллий мажбурий тўловлар	510		
Бюджетга тўловларнинг кечиктирилганлиги учун молиявий санкциялар	520		
Жами бюджетга тўловлар суммаси (330 дан 520 сатргача 341 сатрдан ташқари)	530	22 383 342,26	23 824 107,02

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларга ўтган суғурта ташкилотлари томонидан тақдим этиладиган фойда ва зарар тўғрисидаги маълумотнинг 2024 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

Кўрсаткичлар номи	Сатр коди	Ўтган йилнинг шу даврида	Ҳисобот даврида
1	2	3	4
Суғурта фаолиятдан даромадлар, шу жумладан:	x	x	x
Суғурта мукофоти	010	167 638 861,00	172 095 170,00
Қайта суғурталашга берилган мукофотлар	020	16 530 551,00	65 281 703,00
Қайта суғурталашга қабул қилинган шартномалар бўйича суғурта мукофотлари	030	531 224,00	76 466 095,00
Регресс даъволар бўйича олинган ўрнини қоплаш суммалари	040	578 526,00	2 940 637,00
Қайта суғурталашга ва ретроцессияга ўтказилган рисклар бўйича зарарлар улushiни қоплашдан олинadиган даромадлар	050		
Суғурта операциялари бўйича бошқа даромадлар	060	456 564,00	
Суғурта резервларининг ўзгариши	070	38 712 400,00	13 578 301,00
Ишлаб топилган мукофотлар соф суммаси, жами (сатр 010-020+030+040+050+060-070)	080	113 962 224,00	172 641 898,00
Суғурта тўловлари	090	24 591 474,00	48 976 123,00
Аквизицион харажатлар	100	36 856 612,00	49 902 523,00
Суғурта фаолияти натижалари, жами (стар. 080-090-100)	110	52 514 138,00	73 763 252,00
Реализация харажатлари	120	1 698 009,00	1 297 424,00
Маъмурий харажатлар	130	60 575 314,00	86 413 960,00
Бошқа операцион харажатлар	140	3 733 662,00	4 187 424,00
Бошқа операцион даромадлар	150	2 566 647,00	1 455 815,00
Молиявий фаолият бўйича харажатлар	160	174 144,00	358 125,00
Молиявий фаолиятдан даромадлар	170	13 089 559,00	17 937 630,00
Солиқлар ва резервларни чегриришгача бўлган фойда (сатр. 110-120-130-140+150-160+170)	180	1 989 215,00	899 764,00
Даргумон қарзлар бўйича резервлар	190		
Фойда солиғигача бўлган фойда (сатр. 180-190)	200	1 989 215,00	899 764,00
Фойда солиғи	210	537 716,00	107 098,00
Соф фойда (сатр. 200-210)	220	1 451 499,00	792 666,00
Бошқа ялли даромад	230		
Жами ялли даромад (сатр. 220+230)	240	1 451 499,00	792 666,00

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги «AUDITKANON» МЧЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2019 йил 2 апрелдаги АФ 00756-рақамли лицензиясига эга) томонидан тасдиқланган ва барча муҳим жиҳатлари бўйича амалдаги қонун ҳужжатлари ва молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот, ташкилотнинг 2024 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботларининг тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хулосаси мавжуд. «INSON» АЖ суғурта ташкилотининг 2024 йил учун йиллик молиявий ҳисоботининг тўлиқ шакли ташкилотнинг www.insuranceon.uz расмий веб-сайтида эълон қилинган.

Мамлакатимиздаги йирик қувватлардан саналган Олмалик кон-металлургия комбинати "Sustainable Fitch" халқаро агентлиги томонидан учинчи даражали экологик рейтингга муносиб топилди. Бу Ўзбекистондаги тармоқ корхоналари орасида энг юқори кўрсаткич бўлиб, комбинатнинг барқарор ривожланиш стратегияси, шунингдек, ижобий бошқарув ва экологик профили, тоғ-кон ва металлургия саноатига хос экологик муаммоларни ҳисобга олган ҳолда фаолият юритишини билдиради.

Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида "Олмалик кон-металлургия комбинатида трансформация жараёнлари" мавзuida ўтказилган матбуот анжуманида шу хусусида сўз юритилди. Унда жамият масъуллари бугунги кунда комбинатда трансформация йўналишида тизимли ишлар йўлга қўйилганини таъкидлаб, молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтиш, корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш, рақамлаштириш каби йўналишларда эришилаётган ютуқларни санаб ўтди.

ОКМК УЧИНЧИ ДАРАЖАЛИ ЭКОЛОГИК РЕЙТИНГГА ЭГА БЎЛДИ

– Дунё бозоридаги юқори рақобат, мижозлар талаблари ҳам трансформацияга бўлган заруратнинг муҳим омилларидан бири, – дейди "Олмалик кон-металлургия комбинати" АЖ Рақамлаштириш департаменти директори в.б Азиз Розикүлов. – Чунки бугун ишлаб чиқариш соҳаси туб ўзгаришларни талаб этмоқда. Нафақат самарали, балки узоқ муддатли истиқболда барқарор ва рақобатбардош бўлиш учун корхонада трансформация, ESG тартиби ва халқаро рейтинглар лойиҳа офиси ташкил қилинди. Ушбу жамоа шаффоф ҳисоботдан тортиб стратегик режалаштиришгача бўлган энг яхши жаҳон амалиётларини жорий этиш учун масъулдир. Жамият 2019 йилдан бошлаб молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари – бизнес учун бутун дунёда тан олинган қоидалар бўйича иш олиб боради. Ушбу стандартларни жорий этишга "Ernst & Young", "Deloitte" каби аудиторлик компаниялари кўмаклашди. Бу ОКМКга S&P

("B+") ва Fitch ("BB-" барқарор прогноз) халқаро кредит рейтингларини олиш, шунингдек, воситачиларсиз тўғридан-тўғри халқаро банклардан молиялаштиришни жалб қилиш имконини берди. Натижада "Олмалик кон-металлургия комбинати" АЖ 2,3 миллиард доллар кредит маблағларини жалб қилди ва 125 миллион доллар миқдоридаги харажатларни иқтисод қилди. Тадбирда ОКМКда коррупцияга қарши курашиш ва харидлар шаффофлигига ҳам алоҳида эътибор қаратилаётгани маълум қилинди. Хусусан, бу ерда KPMG (халқаро аудит-консалтинг корпорацияси) томонидан аудит ўтказилган. Бундан ташқари, корхона "масъулиятли мис ишлаб чиқарувчи" сифатида The Corper Mark халқаро сертификатлашдан ўтмоқда. Бу маҳсулотларнинг Европа бозорида рақобатбардошлигини таъминлайди ва экологик йўналтирилган инвестицияларни кўпроқ жалб этишга хизмат қилади. Анжуманда ОАВ вакиллари

“

ЖАМИЯТ 2019 ЙИЛДАН БОШЛАБ МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТНИНГ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАРИ – БИЗНЕС УЧУН БУТУН ДУНЁДА ТАН ОЛИНГАН ҚОИДАЛАР БЎЙИЧА ИШ ОЛИБ БОРАДИ.

шаффофликни янада ошириш мақсадида комбинатнинг расмий веб-сайтида ESG саҳифаси яратилгани ва барқарор ривожланишга оид барча ҳисобот ҳамда зарур ички ҳужжатлар шу сайтда жойлаштириб борилаётгани тўғрисида ҳам маълумот берилди.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
“Ўзбекистон овози” мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

“UzAuto Motors” акциядорлик жамияти акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисида ХАБАРНОМА

Ҳурматли акциядорлар!

“UzAuto Motors” АЖ Кузатув кенгашининг 2025 йил 12 майдаги баённомасига асосан жамият акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши 2025 йил 2 июнь кўни 15:00 да ўтказилади. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши масофадан туриб интернет тармоғида онлайн режимда ўтказишга мўлжалланган “Электрон овоз бериш - eVOTE” (<http://evote.uz/>) электрон овоз бериш сервиси орқали ўтказилади. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш учун жамият акциядорлари реестри 2025 йил 27 май

ҳолатига тузилади. Ушбу санада тузилган реестрга киритилган акциядорлар 2025 йил 2 июнь кўни жамият акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишида қатнашадилар. Жамиятнинг жойлашган манзили (почта манзили): Тошкент шаҳар, Миробод тумани, Амир Темур кўчаси, 13-уй. Жамиятнинг электрон почта манзили: info@uzautomotors.com

Кун тартиби:
1. Жамият акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши регламентини тасдиқлаш.
2. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг ваколатини тугатиш ва янги аъзоларни сайлаш.

Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишида кўриб чиқиладиган материаллар билан акциядорлар Тошкент шаҳар, Миробод тумани, Амир Темур кўчаси, 13-уй манзилида жойлашган жамиятнинг бош офиси биносидан 2025 йил 13 майдан 2025 йил 2 июнгача, иш кўнлари соат 10:00 дан 15:00 гача танишишлари мумкин. Акциядорлар <http://evote.uz/> интернет сайтининг электрон овоз бериш сервиси орқали йиғилишда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйхатига киритилганлиги ҳақида электрон хабар олган вақтдан бошлаб акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишида иштирок этувчи акциядорлар сифатида рўйхатдан ўтган деб ҳисобланади. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишида электрон овоз бериш сервиси орқали иштирок этиш қоидалари (шартлари) билан <http://evote.uz/> сайтида танишиб чиқишингизни сўраймиз. Телефон: 78 140-55-40 (3-1733 ва/ёки 1727#) **Жамият Кузатув кенгаши.**

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ САНЪАТ ВА МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ БЎШ (ВАКАНТ) ЎРИНЛАРГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

“Эстрада ва оммавий томошалар санъати” кафедрасига профессор (1). “Санъатшунослик ва маданиятшунослик” кафедрасига доцент (1), катта ўқитувчи (1), ўқитувчи (1). “Саҳна нутқи” кафедрасига доцент (1). “Вокал” кафедрасига катта ўқитувчи (1). “Овоз режиссёрлиги ва операторлик маҳорати” кафедрасига катта ўқитувчи (1). “Миллий қўшиқчилик” кафедрасига катта ўқитувчи (1), ўқитувчи (1). “Кутубхона-ахборот фаолияти” кафедрасига катта ўқитувчи (1). “Ижтимоий-гуманитар фанлар” кафедрасига катта ўқитувчи (1).

ТАНЛОВДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ТАҚДИМ ЭТИЛИШИ ЛОЗИМ:

1. Ректор номига ариза
2. Ишловчининг шахсий ва-рақаси
3. Маълумоти, илмий дара-жаси, илмий унвони ҳақидаги диплом нусхалари
4. Паспорт ёки ID нусхаси
5. Илмий ишлар рўйхати (ил-мий котиб томонидан тасдиқлан-ган ҳолда)

6. Малака оширилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси
  7. Меҳнат дафтарчасининг нусхаси
- Ҳужжатлар эълон чиққан кун-дан бошлаб 1 ой муддатда қабул қилинади.

МАНЗИЛ:
100164,
Тошкент ш.,
Яланғоч даҳаси,
127-“а” уй.
Телефонлар:
71-230-28-02,
71-230-28-11

MUASSIS:

O'zbekiston Ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOYATOV
Ulug'bek VAFOYEV
Maqsuda VORISOVA
Qalandar ABDURAHMONOV

Gulliston ANNAQILICHEVA
Muslihiiddin MUHIDDINOV
Olim RAVSHANOV
Toshtemir XUDOYQULOV

Bosh muharrir: Nazira MATYAKUBOVA

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. **E-mail:** uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: **Ravshan SHODIYEV**

Г — 537. 1666 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'za yakuni —

Topshirilgan vaqti — 00:00

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.